

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Horisont Miljøpark IKS

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16 og endret i medhold av § 18. Tillatelsen med senere endringer er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Vilkårene framgår på side 3 til og med side 31. Dette tillatelsesdokumentet er ajourført per 15.03.2023 og erstatter tidligere tillatelsesdokument.

Hvis bedriften ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må bedriften i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Bedriften bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at forurensningsmyndigheten kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	Horisont Miljøpark IKS
Beliggenhet/gateadresse	Dalborgmarka 100, 2807 Hunndalen, Gjøvik
Postadresse	Postboks 113, 2827 Hunndalen
Kommune og fylke	Gjøvik, Innlandet
Org. nummer (bedrift)	872 323 732, tilhører 966 144 297
Lokalisering av anlegg	UTM sone 33, øst: 262682, nord: 6744663
NACE-kode og bransje	38.110 - Innsamling av ikke-farlig avfall
Kategori for virksomheten ¹	<ul style="list-style-type: none">- 5.1. Sluttbehandling eller gjenvinning av farlig avfall med en kapasitet på mer enn 10 tonn per dag.- 5.3. b) Gjenvinning, eller en blanding av gjenvinning og sluttbehandling, av ordinært avfall med en kapasitet på mer enn 75 tonn- 5.4. Deponier mottar mer enn 10 tonn avfall per dag eller med en total kapasitet på mer enn 25 000 tonn- 5.5. Midlertidig lagring av farlig avfall over 50 tonn

* IED (industriutslippsdirektivet) er gjennomført i norsk rett ved forurensningsforskriften av 1. juni 2004 nr. 931, kap. 36.

Forurensningsmyndighetens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer (hovedanlegg)
2023.0053.T	3407.0035.06 Horisont Dalborgmarka Miljøpark 3407.0035.03 Horisont Miljøpark IKS deponi kategori 2

Tillatelse første gang gitt: 18.01.2023	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Tillatelse sist endret: 14.05.2025
Tore Pedersen avdelingsdirektør		Mona Hårstadhaugen Fonstad seniorrådgiver

¹ Jf. forskrift om begrensning av forurensning av 06.01.2004 nr. 931 (forurensningsforskriften) kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt og beskrivelse av endring
1	18.01.2023	<p>Helhetlig gjennomgang av tidligere tillatelser og utarbeidelse av ny tillatelse.</p> <p>Tidligere tillatelser for aktivitet på Dalborgmarka Miljøpark er opphevet.</p> <p>Endret bedriftsdata, Herunder at det er satt opp hovedkategorier for IED og BAT-avfall;</p> <ul style="list-style-type: none">- 5.1. Sluttbehandling eller gjenvinning av farlig avfall med en kapasitet på mer enn 10 tonn per dag.-5.3. b) Gjenvinning, eller en blanding av gjenvinning og sluttbehandling, av ordinært avfall med en kapasitet på mer enn 75 tonn-5.4. Deponier mottar mer enn 10 tonn avfall per dag eller med en total kapasitet på mer enn 25 000 tonn-5.5. Midlertidig lagring av farlig avfall over 50 tonn <p>Tillatelse til sikting av lettere forurensede masser</p>
2	15.03.2023	<p>Punkt 9.2.2 tabell 5. Endret lagringstid for emballert restavfall fra 1 mnd til 10 mnd.</p> <p>Punkt 10.10 justering av vilkår for innhenting av nedbørsdata for deponi.</p> <p>Endrede frister:</p> <p>Punkt 14.1 Utredning av utslipp av prioriterte miljøgifter</p> <p>Punkt 14.2 Utarbeidelse av vurderingsgrenser for sigevann fra Dalborgmarka deponi</p> <p>Punkt 14.3 Utredning av påslipp av sigevann til kommunalt renseanlegg</p>
3	14.05.2025	<p>I tabell 5 er lagringsbetingelser for brenselsfraksjonen endret. Basert på en risikovurdering kan lagring på opparbeidet grusdekke tillatelse. Dette betinger kontinuerlig overvåking av lager og umiddelbar tetting av hull eller fjerning av punkterte RDF-baller.</p>

Innhold

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for	1
Horisont Miljøpark IKS	1
Endringslogg.....	2
Tillatelsens rammer	6
1.1 Lokaliteter	6
1.2 Tillatte aktiviteter.....	6
1.3 Deponering.....	7
1.4 Avfallshåndtering	7
1.5 Avfall som ikke er tillatt å ta imot på anlegget.....	7
1.6 Driftstider	7
1.7 Utforming av anlegget	8
1.8 Definisjoner, lagringsvilkår	8
2 Generelle vilkår.....	8
2.1 Utslippsbegrensninger.....	8
2.2 Plikt til å overholde grenseverdier	8
2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig	8
2.4 Utskifting av utstyr og endring av utslippspunkt.....	9
2.5 Plikt til forebyggende vedlikehold	9
2.6 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare.....	9
2.7 Internkontroll.....	9
2.8 Nærmiljøtiltak	9
2.9 Kompetanse	10
3 Utslipp til vann	10
3.1 Beskyttelse av jord og vann.....	10
3.1.1 Sivevannshåndtering	10
3.1.2 Tiltak mot utlekking av sivevann fra deponi	11
3.1.3 Tiltak for å redusere sivevannsmengden fra deponi	11
3.1.4 Mottak av overskuddssnø og håndtering av avrenning.....	11
3.1.5 Utslippsbegrensninger, utslipp fra punktkilder	12
3.1.6 Diffuse utslipp	12
3.1.7 Utslippsreduserende tiltak	12
3.2 Sanitæravløpsvann	13
4 Utslipp til luft	13
4.1 Utslippsbegrensninger	13
4.1.1 Utslipp fra punktkilder	13
4.1.2 Diffuse utslipp	13
4.1.3 Utslippsreduserende tiltak	13

4.2	Lukt.....	13
4.2.2	Luktrisikovurdering.....	13
4.2.3	Forebyggende tiltak og driftsplan	13
4.2.4	Lukthåndteringsplan, kommunikasjonsplan og klageregistrering	14
5	Grunnforurensning og forurensede sedimenter	14
6	Kjemikalier.....	14
7	Støy	15
8	Energi	15
8.1	Energiledelse.....	15
8.2	Utnyttelse av overskuddsenergi.....	16
8.3	Spesifikt energiforbruk	16
9	Avfall og avfallshåndtering	16
9.1	Generelle krav	16
9.2	Vilkår for håndtering av avfall.....	16
9.2.1	Generelle krav til håndtering av avfall	16
9.2.2	Avfallstyper.....	17
9.2.3	Behandling av avfall.....	20
9.2.4	Særskilte vilkår for kompostering.....	21
9.2.5	Vilkår for behandling av returtrevirke	22
9.2.6	Vilkår for håndtering av hageavfall.....	22
9.2.7	Vilkår for lagring og behandling av oljeforurensede masser.....	23
9.2.8	Vilkår for sikting/sortering av lettere forurensede masser	23
9.2.9	Vilkår for lagring og behandling av bunnaske	23
10	Krav til drift av deponi og deponering av avfall	24
10.1	Deponi, kategorier	24
10.2	Krav som gjelder for driftsfasen	24
10.3	Registrering og kontroll ved mottak av avfall til deponi	25
10.3.1	Registrering, loggføring og veiing.....	25
10.3.2	Kontroll på stedet	25
10.3.3	Testing av avfall	25
10.3.4	Avvising av avfall	25
10.3.5	Informasjon til kunder	26
10.4	Avfallstyper og utforming av deponiet.....	26
10.5	Behandling av avfall før deponering.....	26
10.6	Særskilte krav til deponering av visse avfallstyper	26
10.6.1	Forurensede masser.....	26
10.6.2	Ristgods og sandfangslam fra renseanlegg.....	27
10.6.3	Asbest og asbestliknende stoffer.....	27

10.6.4	Avfall fra sandblåsing som inneholder farlig stoffer	27
10.6.5	Betong som er farlig avfall.....	27
10.6.6	Deponering av slam fra oljeutskillere	27
10.7	Etablering av nye deponitrinn	27
10.8	Krav som gjelder for driftsfasen	27
10.9	Avslutning og etterdrift	28
10.10	Overvåking og kontroll i driftsfasen og etterdriftsfasen	29
10.11	Avslutningsinspeksjon.....	30
11	Utslippskontroll og rapportering til forurensningsmyndigheten.....	30
11.1	Kartlegging av utslipp.....	30
11.2	Utslippskontroll	30
11.3	Kvalitetssikring av målingene.....	31
11.4	Program for utslippskontroll	31
11.5	Rapportering til forurensningsmyndigheten	32
	Rapporteringen for deponiet skal som minimum omfatte følgende:	32
12	Miljøovervåking	32
12.1	Overvåking av resipienter	32
12.2	Overvåking av grunn og grunnvann	33
12.3	Brann og brannforebygging	33
13	Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning	33
13.1	Miljørisikoanalyse	33
13.2	Forebyggende tiltak.....	34
13.3	Beredskapsanalyse	34
13.4	Beredskapsplan	34
13.5	Beredskapsetablering	34
13.6	Øving av beredskap	34
13.7	Varsling av akutt forurensning.....	35
14	Undersøkelser og utredninger	35
14.1	Utredning av utslipp av prioriterte miljøgifter	35
14.2	Utarbeidelse av vurderingsgrenser for sigevann fra Dalborgmarka deponi.....	35
14.3	Utredning av påslipp av sigevann til kommunalt renseanlegg.....	35
14.4	Tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann [trinn 1 - 3].....	36
15	Eierskifte, omdanning m.v.	36
16	Nedleggelse	37
17	Tilsyn	37

Tillatelsens rammer

1.1 Lokalteter

Tillatelsen gjelder forurensning fra all drift og aktiviteter ved Horisont Miljøpark IKS sitt hovedanlegg i Dalborgmarka 100, 2807 Hunndalen, Gjøvik kommune. Tillatelsen gjelder også for etterdrift av Nygard deponi i Hunndalen.

Vilkår i tillatelsen mht mottak og mellomlagring av avfall fra husholdning og mindre næringsvirksomheter gjelder også for miljøstasjoner som driftes av Horisont Miljøpark IKS, se tabell 1, anlegg.

Tabell 1, anlegg.

Anlegg	Anleggsnr.	Beliggenhet	Koordinater, UTM sone 33
Horisont Dalborgmarka miljøstasjon	3407.0035.01	Dalborgmarka 100, 2807 Hunndalen, Gjøvik	Øst: 262608 Nord: 6744841
Horisont Dalborgmarka Miljøpark	3407.0035.06	Dalborgmarka 100, 2807 Hunndalen, Gjøvik	Øst: 262623 Nord: 6744817
Horisont Miljøpark IKS deponi kategori 2, ordinært avfall	3407.0035.03	Dalborgmarka 100, 2807 Hunndalen, Gjøvik	Øst: 262682 Nord: 6744663
Nygaard deponi Gjøvik Hunndalen (etterdrift)	3407.0127.01	Dalborgmarka, Hunndalen	Øst: 262301 Nord: 6745743
Horisont Åmot miljøstasjon	3448.0013.01	Nord-Torpvegen 406, 2880 Nord-Torpa	Øst: 232956 Nord: 6771700
Horisont Biri miljøstasjon	3407.0047.01	Kragebergvegen 15, 2836 Biri	Øst: 261953 Nord: 6765630
Horisont Hov miljøstasjon	3447.0025.01	Industrivegen 4, 2860 Hov	Øst: 245585 Nord: 6738784
Horisont Kraby miljøstasjon	3442.0020.01	Krabyskogvegen 302, 2850 Lena	Øst: 274543 Nord: 6732655
Horisont Prøven miljøstasjon	3443.0020.01	Prøven industriområde Kildalsvingen 1, 2830 Raufoss	Øst: 260110 Nord: 6738307
Horisont Snertingdal miljøstasjon	3407.0041.01	Snertingdalsvegen 1724, 2838 Snertingdal	Øst: 249652 Nord: 6758168
Horisont Vinjarmoen miljøstasjon	3448.0008.01	Ulvasvegen 7, 2870 Dokka	Øst: 231319 Nord: 6754423

1.2 Tillatte aktiviteter

Tillatelsen gjelder for følgende aktiviteter:

Deponering av avfall

Horisont Dalborgmarka Miljøpark har deponi i kategori 2, deponi for ordinært avfall. Deponering av avfall er regulert i avfallsforskriften kapittel 9. I tillegg er deponering av avfall er nærmere regulert i tillatelsens punkt 1.3 *Deponering* og punkt 10 *Krav til drift av deponi og deponering av avfall*. Det er ikke fastsatt begrensninger for mengde avfall som kan deponeres per år.

Mottak, sortering og lagring

Hovedanlegget og miljøstasjoner kan motta, sortere og mellomlagre avfall fra husholdning og næringsvirksomheter. Mengdebegrensninger ved Dalborgmarka miljøpark mht årlig mottak og lagring er nærmere beskrevet under punkt 9.2.2 Behandling av avfall. All aktivitet knyttet til mottak, lagring og håndtering av avfall skal foregå innenfor anleggsområdene.

Mottak av overskuddssnø

Det er tillatt å motta overskuddssnø ved Dalborgmarka. Mottak og drift er regulert i punkt 3.1.4 *Mottak av overskuddssnø og håndtering av avrenning*.

Behandling av avfall

Etter denne tillatelsen er det tillatt å utføre behandling av nærmere angitte avfallstyper. Se punkt 9.2.3 *Behandling av avfall*.

Det er samtidig tillatt å dele opp store elementer og konstruksjoner med hensyn på transport til behandling eller gjenvinning ved annet godkjent mottak. Håndtering av avfall definert som forberedelse til gjenvinning er ikke å anse som behandling av avfall.

1.3 Deponering

Tillatelsen omfatter deponi i «Kategori 2: Deponi for ordinært avfall» i henhold til avfallsforskriften § 9-5. Avfall som tillates deponert framgår av avfallsforskriften § 9-6. Avfallsfraksjoner og mengder som kan deponeres er regulert i punkt 10.4. Det er ikke satt en grense for mengde ordinært avfall som kan deponeres hvert år.

Tillatelsen gjelder til tilgjengelig deponivolum er fylt opp. Tilgjengelig deponivolum følger av begrensninger i deponeringshøyde og -areal fastsatt gjennom reguleringsvilkår fastsatt av kommunen. Statsforvalteren forutsetter at Horisont Miljøpark IKS til enhver tid sikrer at deponeringshøyde og -areal samsvarer med reguleringsplanens bestemmelser. Utvidelser av eksisterende deponi med nye deponitrinn skal avklares med Statsforvalteren.

For drift og etterdrift av avfallsdeponi skal virksomheten forholde seg til kravene i avfallsforskriften kapittel 9 og kravene i denne tillatelsen.

1.4 Avfallshåndtering

Håndtering av avfall er nærmere regulert i punkt 9 *Avfall og avfallshåndtering*.

Vilkår for mottak, håndtering, lagring, mengder og behandlingsmetoder framgår av tabellene i punkt 9.

1.5 Avfall som ikke er tillatt å ta imot på anlegget

- Radioaktivt avfall
- Eksplosivt avfall
- Avfall med selvantennelige stoffer
- Farlig avfall utover tillatelsens rammer

1.6 Driftstider

Driftstider (åpningstider) for anleggene er ikke regulert etter denne tillatelsen.

1.7 Utforming av anlegget

Bedriften skal ha et oversiktskart som viser hvor ulike avfallsfraksjoner blir mellomlagret, håndtert og behandlet. Det skal også være kart med oversikt over anlegget og deponiområdene merd oppdaterte tegninger som viser som viser alt av rør, kummer, prøvetakingspunkter, oljeutskillere, renseanlegg og sigevannsdammer m.v. på virksomhetens areal.

Avfall som deponeres i celler på deponi for ordinært avfall skal kartfestes med utbredelse og plassering i deponiet. Alle kartene skal til enhver tid være tilgjengelig på anlegget.

Alle bygninger, gjerder og lignende skal utformes etter gjeldende lovverk og reguleringsbestemmelser, og eventuelt andre planbestemmelser.

Avfallsanlegg skal være sikret mot adgang for uvedkommende gjennom inngjerding, og være utilgjengelig utenom deponiets åpningstider.

1.8 Definisjoner, lagringsvilkår

- Innendørs - innbygd med tak og fire vegger.
- Tett dekke - betong eller alternativt dekke som er ugjennomtrengelig og bestandig i forhold til hva som lagres på det og med tilsvarende miljøbeskyttelse som betong.
- Fast dekke - asfaltert flate eller tilsvarende. Grus e.l. opparbeidet dekke er ikke ansett som fast dekke.

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 til 14. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i vilkårenes pkt. 3 til 14.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som er vanlig for den aktuelle type virksomhet i en slik grad at det kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt. 3 flg. uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået som minimum medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4 Utskifting av utstyr og endring av utslippspunkt

Ved utskifting av utstyr må det nye utstyret tilfredsstillende prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensende utslipp og annen negativ innvirkning på miljøet (BAT-prinsippet), jfr. pkt. 2.3. Der det finnes relevante BAT-konklusjoner for virksomheten, skal det nye utstyret være i overensstemmelse med disse, jf. forurensningsforskriften kapittel 36 vedlegg 2.

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr der det er mulig å oppnå utslippsreduksjoner av betydning, skal bedriften gi melding til forurensningsmyndigheten om dette i god tid før det tas beslutning om valg av utstyr.

Hvis bedriften ønsker å endre utslippspunkter som er fastlagt i tillatelsens vilkår, må den søke om tillatelse til dette. Der utslippspunkt ikke er fastlagt i tillatelsens vilkår, må bedriften avklare med forurensningsmyndigheten om en ønsket endring av utslippspunkt krever tillatelse og eventuelt også spredningsberegninger.

2.5 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

2.6 Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere forurensningsmyndigheten om forhold som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt. 13.7.

2.7 Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette². Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til *akutt* forurensning følger av punkt 13.1.

2.8 Nærmiljøtiltak

Bedriften skal utarbeide driftsrutiner som sikrer at nærmiljølempene som følge av deponidrift og øvrige aktiviteter reduseres til et minimum. Flygeavfall skal begrenses mest mulig, blant annet ved oppsetting av gjerde eller fangnett med tilstrekkelig høyde. Anlegget skal ikke framstå som skjjemmende. Bedriften må sørge for opprydning på anlegget i berørte områder. Uvedkommende skal hindres adgang. Det skal etableres eget program for bekjempelse av skadedyr og fugleplager.

² Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996 nr. 1127

Lukt og støv fra deponi og andre funksjoner eller aktiviteter ved avfallsanlegget skal til enhver tid være så lav at eksisterende boligområder ikke blir nevneverdig sjenert.

2.9 Kompetanse

Bedriften skal ha bemanning med tilstrekkelig kompetanse på sine anlegg for å kunne avdekke og følge opp utfordringer som oppstår i den daglige driften. Dette innebærer blant annet at de skal ha god oversikt over aktivitetene på anlegget for raskt å kunne ta tak i problemer og hindre at miljøfarlige situasjoner oppstår.

Alle som håndterer farlig avfall i bedriften skal ha dokumentert opplæring i slik håndtering.

Bedriften skal daglig ha tilstrekkelig kompetanse på anlegget til å kunne vurdere bedriftens miljørisiko og gjennomføre forbedringstiltak for å sikre at bedriften driver i henhold til tillatelsen og øvrig regelverk.

3 Utslipp til vann

3.1 Beskyttelse av jord og vann

3.1.1 Sigevannshåndtering

Sigevann fra deponi skal håndteres iht. avfallsforskriften kap. 9 vedlegg I pkt. 2 og pkt. 3.4. Overvåkingsprogram for sigevann skal utarbeides i tråd med TA 2077/2005, *Rettleiar om overvaking av sigevann fra deponi*.

Sigevann fra deponi skal samles opp og ledes kontrollert i tett oppsamlingssystem til behandlingsanlegg for sigevann, før påslipp til kommunal vannledning eller direkte utslipp til resipient. Sigevann og sigevannssediment fra deponi skal renses slik at det ikke forringer vannkvaliteten i vassdrag og vannkilder som blir tilført behandlet sigevann. Jf. avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg I, pkt. 2. skal sigevann fra deponert avfall behandles dersom det er nødvendig for å oppnå påkrevd utslippskvalitet basert på resipientens tåleevne.

Oppsamlingssystem for sigevann fra deponi skal så langt det er mulig, innrettes slik at bedriften kan overvåke og foreta prøveuttak fra hver enkelt deponifase før rensing av sigevann og sørge for overvåking av det samlede sigevannsutslippet.

For å sikre tilstrekkelig kunnskap om innhold i sigevann fra deponert avfall skal bedriften sørge at det ikke blandes inn fremmedvann eller vannstrømmer fra andre områder hvor det lagres eller behandles avfall. Oppfølging, drift og vedlikehold sigevannssystem skal være basert på en risikovurdering. Bedriften skal påse at det ikke oppstår vesentlig fortykningseffekter av sigevannet.

Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kost/nytte vurdering. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke er satt spesifikke grenser for. Dette gjelder særskilt for utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1 til tillatelsen. Dette medfører blant annet en plikt til å gjennomføre forbedringer av f.eks. renseløsninger for sigevann dersom overvåkingsresultatene viser at dette kan bedre renseseffekten.

Bedriften har i dag ikke eget renseanlegg for håndtering sigevann og sigevannssediment fra deponi. Sigevannet slippes på til kommunal vannledning tilkople Rambekk renseanlegg for avløpsvann. Etter

etablering av eget renseanlegg for sigevann er målsetningen til Horisont å rense sigevannet til en kvalitet som muliggjør påslipp direkte til resipient, som er Hunnselva. Fram til det er etablert anlegg for rensing av sigevann, skal bedriften å foreta en vurdering av sitt påslipp av sigevann fra deponi til kommunalt renseanlegg. Vi henviser til punkt 14.3. *Utredning av påslipp av sigevann til kommunalt renseanlegg.*

Bedriften plikter å påse at alt utslipp direkte (alle vannstrømmer) til resipient (Hunnselva) utføres på en slik måte at innblandingen i vannmassene blir best mulig.

Det skal hvert femte år, i forbindelse med utvidet prøveprogram, gjennomføres en vurdering av behovet for fortsatt drift av eksisterende sigevannsbehandlingsanlegg og tiltak for oppgradering av anlegget.

Forurensningsmyndigheten vil på bakgrunn av ny kunnskap eller ny teknologi kunne fastsette strengere grenser og/eller krav om målinger.

3.1.2 Tiltak mot utlekking av sigevann fra deponi

Deponiet skal oppfylle kravene til dobbelbunntetting i avfallsforskriftens kap.9, vedlegg I, punkt 3.2 og 3.3.

Det er en forutsetning at de metoder som benyttes for å etterkomme bunntettingskravene kan betraktes som BAT (beste tilgjengelige teknikker).

3.1.3 Tiltak for å redusere sigevannsmengden fra deponi

Det skal gjennomføres nødvendige tiltak for å redusere mengden sigevann til et minimum, jf. avfallsforskriften kap. 9 vedlegg 1 punkt 2.

Bedriften skal ha kontroll med innsig og inntrenging av grunn- og overflatevann og om nødvendig iverksette andre nødvendige tiltak for å redusere vanninntrengningen til deponiet. Rent overflatevann fra tilstøtende arealer eller innsig av rent grunnvann skal ikke tilføres sigevannsnett, men ledes separat utenom deponiet.

Det skal sørges for kontroll med inntrengning av nedbør i deponiet. Deponiets nedbørsfelt skal avgrenses ved midlertidig avskjæring av det aktive arealet som er åpent for deponering. Oppsamlingen av sigevannet og effekter av tiltak for å hindre vanninntrengningen til deponiet skal dokumenteres gjennom overvåkingsprogrammet og vannbalanseberegninger.

3.1.4 Mottak av overskuddssnø og håndtering av avrenning

Mottak av overskuddssnø kan skje i den utstrekning som anlegget har kapasitet. Mottak av snø må begrenses dersom snømengden ikke smelter ned i løpet av sommersesongen. Avfall fra deponert snø skal ryddes etter hver sesong.

Avrenning fra snødeponiet skal ikke komme kontakt med lagret avfall og skal ikke blandes med sigevann fra deponert avfall. Avrenning fra deponert overskuddssnø skal ledes til overvannssystem før påslipp til Hunnselva.

Drift av snødeponiet og avrenning fra snødeponering skal omfattes av bedriftens overvåkingsprogram og skal være basert på en risikovurdering. Avrenning fra deponert snø skal være forsvarlig med tanke på resipientens tåleevne og målsetningen om framtidig god økologisk og kjemisk biologisk tilstand i resipienten.

3.1.5 Utslippsbegrensninger, utslipp fra punktkilder

Utslipp fra punktkilder fra arealer med krav om målinger og som har direkte utslipp til resipient, er omfattet av BAT 20 tabell 6.1. Det er fastsatt grenseverdier for direkte utslipp til resipient som gjelder for normale driftsforhold. Prøvetakingsfrekvens skal være tilstrekkelig for å sikre prøvetakingen er representativ for bedriftens utslipp.

Tabell 2. Grenseverdier for utslipp av komponenter med krav om målinger jf. punkt 11.2.

Kilde	Komponent	Utslippsgrense
	Totalt organisk karbon (TOC)	10 mg/l
	Kjemisk oksygenforbruk (KOF)	30 mg/l
	Totalt suspendert stoff (TSS)	5 mg/l
	Totalt nitrogen	1 mg/l
	Totalt fosfor	0,3 mg/l
	Arsen	0,01 mg/l
	Kadmium	0,01 mg/l
	Krom	0,01 mg/l
	Kobber	0,05 mg/l
	Bly	0,06 mg/l
	Nikkel	0,05 mg/l
	Kvikksølv	0,5 µg/l
	Sink	0,1 mg/l

Konsentrasjonsgrenser gjelder for ufortynnet avløpsvann. Bedriften skal sørge for at det ikke oppstår fortynningseffekter som fører at prøvesvar ikke blir representative for det enkelte utslipp eller aktivitet.

3.1.6 Diffuse utslipp

Bedriften skal ikke ha diffuse utslipp av sigevann. Annen diffus avrenning av forurenset vann til vannkilder eller grunn skal begrenses mest mulig.

Dersom overvåkingen avdekker diffuse utslipp av sigevann i drenslag for overvann som er planlagt under kunstig geologisk barriere, skal alt drensvannet herfra håndteres som sigevann og føres via renseanlegg til utslippsledning for deponiet. Ved etableringen må det derfor legges til rette for at det i fremtiden kan bli mulig å rense dette vannet, for eksempel ved at vannet pumpes til renseanlegget. Det må være nødvendig tilgang for drift og vedlikehold av en pumpe.

Dersom det avdekkes diffuse utslipp i drenslaget, vil Statsforvalteren vurdere endring av hvilke avfallstyper som kan deponeres og ev. andre endringer i tillatelsen.

3.1.7 Utslippsreducerende tiltak

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel avrenning fra behandlings- og lagerområder og områder for lossing/lasting, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig. Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke kan medføre skade eller ulempe for miljøet.

Renseanlegg for sigevann og avløpsvann skal være utformet og dimensjonert på en slik måte at de tåler endringer i klima, for eksempel hyppigere og kraftigere nedbør.

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra verksteder eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeutskiller eller tilsvarende rensenhet.

Tabell 3, utslippsgrense for oljeholdig avløpsvann fra verkstedhaller, spyleplasser e.l.

Kilde	Komponent	Konsentrasjonsgrense
Renseenhet for avløpsvann forurenset med olje	Olje	20 mg/l

3.2 Sanitæravløpsvann

Kommunen er myndighet for regulering av sanitæravløpsvannet fra bedriften.

4 Utslipp til luft

4.1 Utslippsbegrensninger

4.1.1 Utslipp fra punktkilder

Virksomheten skal ikke ha utslipp til luft fra punktkilder.

4.1.2 Diffuse utslipp

Diffuse utslipp til luft fra aktivitet som kan medføre støving, slik som kverning av trevirke, hageavfall mv skal begrenses mest mulig. Diffuse utslipp av lukt omfatter også deponidrift og kompostering.

4.1.3 Utslippsreducerende tiltak

Diffuse utslipp fra behandlings- og produksjonsprosesser og fra andre utearealer der det kan oppstå støving skal begrenses mest mulig. Ved behov skal det settes inn avbøtende tiltak, slik som vanning etc.

4.2 Lukt

4.2.1. Luktbegrensning

Virksomheten skal driftes slik at luktulemper i omgivelsene begrenses mest mulig.

En mer presis, og eventuelt også strengere regulering kan bli foretatt med grunnlag i klager på lukt i omgivelsene.

4.2.2 Luktrisikovurdering

Det skal gjennomføres en helhetlig luktrisikovurdering av den samlede aktiviteten på Dalborgmarka i Hunddalen i tråd med anbefalingene i vedlegg 3 i *Miljødirektoratets veileder TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal luktrisikovurderingen oppdateres.

4.2.3 Forebyggende tiltak og driftsplan

På bakgrunn av luktrisikovurderingen skal bedriften iverksette luktrisikoreducerende tiltak. Bedriften skal ha en driftsplan som sikrer at luktulemper ved virksomheten begrenses. Planen skal være i tråd med anbefalingene gitt i vedlegg 4 i *Miljødirektoratets veileder TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal driftsplanen oppdateres.

4.2.4 Lukthåndteringsplan, kommunikasjonsplan og klageregistrering

Bedriften skal ha en lukthåndteringsplan og en kommunikasjonsplan som er i tråd med anbefalingene gitt i Miljødirektoratets veileder *TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*.

Bedriften skal informere forurensningsmyndigheten og naboer når det planlegges aktivitet som midlertidig kan medføre økt luktbelastning. Det samme gjelder dersom svikt i utstyr el.l. kan medføre økte luktplager.

Bedriften skal ha et system for registrering av innkommende luktklager som skal knyttes til sted og tid. Det skal gjøres en vurdering av klagen opp mot driftsplanen og andre relevante forhold, og eventuelle gjennomførte tiltak skal beskrives. Denne informasjonen skal gjøres tilgjengelig for naboene og rapporteres til forurensningsmyndigheten iht. punkt 11.5.

5 Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal ikke medføre utslipp til grunn eller grunnvann som kan medføre skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å gjennomføre forebyggende tiltak som skal hindre utslipp til grunn og grunnvann. Bedriften plikter videre å gjennomføre tiltak som er egnet til å begrense miljøvirkningene av et eventuelt utslipp til grunn og grunnvann. Utstyr og tiltak som skal forhindre utslipp til grunn og grunnvann eller hindre at eventuelle utslipp medfører skade eller ulempe for miljøet, skal overvåkes og vedlikeholdes regelmessig. Plikten etter dette avsnittet gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de skader og ulemper som skal unngås.

Bedriften skal holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Terrenginngrep som kan medføre fare for at forurensning i grunnen sprer seg, må ha godkjent tiltaksplan etter forurensningsforskriften kapittel 2³, eventuelt tillatelse etter forurensningsloven. Tiltak i forurensede sedimenter må ha tillatelse etter forurensningsloven eller forurensningsforskriften kapittel 22.

Ved endelig nedleggelse av virksomheten, skal bedriften vurdere forurensningstilstand i grunn og grunnvann med hensyn til mulig forurensning av relevante farlige stoffer som er brukt, fremstilt eller frigitt ved virksomheten og treffe de tiltak som følger av forurensningsloven § 7 og § 20. Plan for tiltak skal sendes forurensningsmyndigheten. Forurensningsmyndigheten kan stille ytterligere krav med hjemmel i forurensningsloven. Se for øvrig pkt. 16.

6 Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker og brannbekjempningsmidler.

³ Jf. forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.7 om internkontroll.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁴

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket⁵ og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

7 Støy

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som innfallende lydtrykknivå ved mest støyutsatte fasade:

Hverdager	Lørdager	Søn- og helligdager	Kveld (kl. 19-23), hverdager	Natt (kl. 23-07), alle døgn	Natt (kl. 23-07), alle døgn
55 Lden	50 Lden	45 Lden	50 Levening	45 Lnight	60 LAFmax

Lden er A-veiet ekvivalent støynivå for dag/kveld/natt med 10 dB/5 dB tillegg på natt/kveld.

Levening er A-veiet ekvivalent støynivå for kveldsperioden 23-07.

Lnight er A-veiet ekvivalent støynivå for nattperioden 23-07.

LAFmax er A-veiet maksimalnivå for de 5-10 mest støyende hendelsene innenfor perioden, målt/beregnet med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet samt lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra midlertidig bygg- og anleggsvirksomhet og fra persontransport av ansatte til og fra bedriftsområdet er likevel ikke omfattet av grensene.

8 Energi

8.1 Energiledelse

Bedriften skal ha et system for energiledelse i bedriften for kontinuerlig, systematisk og målrettet vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon og drift. Systemet for energiledelse skal inngå i bedriftens internkontroll, jf. vilkår 2.7. og følge prinsippene og metodene angitt i norsk standard for energiledelse.

⁴ Jf. lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) av 11.06.1976 nr. 79 § 3a om substitusjonsplikt

⁵ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30.05.2008 nr. 516

8.2 Utnyttelse av overskuddsenergi

Bedriften skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt. Bedriften skal også gjennom tiltak på eget bedriftsområde legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk eller økonomisk mulig.

8.3 Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig, jf. pkt. 11.5.

9 Avfall og avfallshåndtering

9.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. For materiale som utnyttes som biprodukt, skal det foreligge skriftlig dokumentasjon som viser at kriteriene i forurensningsloven § 27 andre ledd er oppfylt.

Innholdet av skadelige stoffer i avfallet skal begrenses mest mulig.

Avfall som oppstår i bedriften, skal primært søkes ombrukt i bedriftens produksjon eller i andres produksjon. Hvis dette ikke er mulig eller medfører urimelig kostnad, skal det fortrinnsvis materialgjenvinnes. Dersom dette heller ikke er mulig uten urimelig kostnad, skal avfallet så langt mulig gjenvinnes på annen måte.

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder gjenvinning, skjer i overensstemmelse med regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven.⁶

Farlig avfall kan ikke fortynnes med den virkning at det blir regnet som ordinært avfall. Ulike typer farlig avfall kan ikke sammenblandes hvis dette kan medføre fare for forurensning eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet. Farlig avfall kan heller ikke blandes sammen med annet avfall, med mindre det letter den videre behandlingen av det farlige avfallet og dette gir en miljømessig minst like god løsning.

9.2 Vilkår for håndtering av avfall

9.2.1 Generelle krav til håndtering av avfall

Farlig avfall skal ikke lagres lenger enn 12 måneder, inkludert impregnert trevirke. Øvrige minimumsvilkår for anlegg for mottak og mellomlagring av farlig avfall framgår av avfallsforskriften kapittel 11 vedlegg 4 og gjelder for alle anlegg som er omfattet av tillatelsen. Vilkårene for lagring av farlig avfall omfatter også impregnert trevirke.

Samlet mengde lagret farlig avfall på Dalborgmarka Miljøpark, inkl. impregnert trevirke skal ikke på noe tidspunkt overstige 500 tonn.

⁶ Se blant annet avfallsforskriften av 1.6.2004 nr 930 og kapittel 18 i forurensningsforskriften av 1.6.2004 nr 931.

I tillegg gjelder følgende:

- All håndtering av avfall skal være basert på en risikovurdering, jf punkt 2.7 Internkontroll og 13 Beredskap.
- Bedriften skal ha kart hvor det fremgår hvor forskjellige typer avfall er lagret.
- Avfallslager skal være sikret slik at uvedkommende ikke får adgang. Lagret farlig avfall skal ha forsvarlig tilsyn. Lagret avfall skal være merket slik at det fremgår hva som er lagret.
- Avfall som ved sammenblanding kan gi fare for brann, eksplosjon eller dannelse av farlige stoffer, skal lagres med nødvendig avstand.
- Alt farlig avfall, uavhengig av mengde, skal lagres innendørs og på tett dekke⁷ med oppsamling av eventuell avrenning. Annen lagringsmåte kan godtas dersom bedriften kan dokumentere at den valgte lagringsmåten gir minst like lav risiko og like god miljøbeskyttelse.

For visse typer tanklagring gjelder forurensningsforskriften kapittel 18.

9.2.2 Avfallstyper

Tillatelse til avfallshåndtering utover deponering gjelder for aktivitetene som er gitt i tabell 4.

Tabell 4: Aktiviteter på anlegget utover deponi

Aktivitet	Avfallstyper	Mellomlagring	Sortering	Behandling
Drift av miljøstasjoner	Avfallsfraksjoner fra husholdning og næring som kan leveres ved gjenvinningsstasjoner	ja	Ja (av kunder og bedriften)	Nei
Mottak av farlig avfall	Farlig avfall fra husholdninger og mindre mengder fra næring	Ja	Ja, ettersortering	Nei
Mottak av impregnert trevirke	Trykkimpregnert og kreosotholdig trevirke	Ja	Ja, i hovedtyper	Ja
Mottak av EE-avfall	Elektrisk og elektronisk avfall	Ja	Ja, i hovedtyper	Nei
Mottak av smittefarlig avfall	Smittefarlig avfall fra veterinær- og helsetjeneste	Ja	Nei	Nei
Mottak av kasserte fritidsbåter	Kasserte fritidsbåter, tom. 35 fot	Ja	Nei	Ja (kverning av trebåter)
Mottak og omlasting av husholdningsavfall og lignende sortert avfall fra næring	Restavfall, papp, papir, glass, plast, metaller, våtorganisk avfall	Ja	Ja, ved behov	Nei, evt kun forbehandling for gjenvinning
Mellomlagring av sortert avfall til material- og energigjenvinning	Papp, papir, glass, plast, metaller, kvernet mineralull.	Ja	Nei	Nei
Mottak av returtrevirke	Trevirke	Ja	Nei	Ja (kverning)
Mottak av hage- og parkavfall	Hage- og parkavfall	Ja	Ja (fremmede arter)	Ja (kverning og kompostering)

⁷ Med tett dekke menes fast, ugjennomtrengelig og tilstrekkelig slitesterkt dekke for de aktuelle materialer/avfallstyper.

Mottak av bunnaske fra forbrenningsanlegg (ordinært avfall)	Bunnaske	Ja	Nei	Ja (utsortering av metaller)
Mottak av betong for gjenbruk	Betong	Ja	Ja	Ja (knusing og uttak av armering)
Mottak av asfalt for gjenbruk (dersom det er aktuelt)	Returasfalt	Ja	Nei	Ja (nedknusing ved behov)
Mottak av våtorganisk avfall	Sortert våtorganisk avfall fra husholdninger og næringsvirksomheter	Kun omlasting	Nei	Nei
Mottak av biogranulat fra avløpslam	Fra kommunalt renseanlegg	Ja	Nei	Nei
Mottak av oljeforurensede masser og andre lettere forurensede masser	Lettere forurensede masser for deponering og evt. sortering	Ja	Ja	Ja

Tillatelse til annen avfallsrelatert aktivitet utover deponivirkomheten gjelder for de mengder og lagringstider som er gitt i tabell 5.

Avfall mottatt på miljøstasjonene kan mellomlagres i henhold til en miljørisikovurdering og i de mengder det er kapasitet for på det enkelte anlegg. Maksimale mengder for lagring av avfall på Dalborgmarka Miljøpark fremkommer i tabell 5.

Tabell 5, Mengder, lagringstider, lagrings- og behandlingssted for avfall utover deponi

Avfallstype	EAL-koder	Avfallsstoff-nr.	Maksimal mengde lagret/til behandling (tonn)	Maksimal lagringstid	Krav til dekke og behandlingssted
Sortert husholdningsavfall (bl.a. papp og papir, glass, plast og metaller)	200101/ 200102/ 200139/ 200140	1200/ 1300/ 1700/ 1400	12 000	12 mnd.	Innendørs i omlastingshall
Restavfall og næring	200301	9900	9 000	1 mnd. 10 mnd.	Innendørs omlastingshall (ubehandlet restavfall) Brenselsfraksjonen emballert restavfall, kan lagres inntil 10 mnd. Denne fraksjonen bør lagres på minimum asfaltert dekke. Basert på en risikovurdering kan lagring på opparbeidet grusdekke tillatelse. Dette betinger kontinuerlig overvåking av lager og umiddelbar tetting av hull eller fjerning av punkterte RDF-baller.
Våtorganisk avfall	200208	1111	6500	7 dager	Omlasting. Evt. behov for lengre lagringstid må avklares med Statsforvalteren
Avfall mottatt på miljøstasjoner	200101/ 200102/ 200139/	1200/ 1300/ 1700/			Drift ved miljøstasjonene følger vilkår for mottak, lagring og håndtering av

	200140/ 200201/ 200137/	1400/ 1131/ 1141/ 1142/ 1699/ 6003/ 7000			avfall i hhht denne tillatelsen. Behandling av avfall skal kun skje på Dalborgmarka miljøpark.
Brannsløkkings-apparater	160504	7261		6 mnd.	Innendørs
Blandet avfall fra husholdning og næring	200301	9911/ 9912	12 000	1 mnd.	Sorteringsbygg med tak og tett dekke uten sluk
Biogranulat fra avløpslam	---	---	1 200	12 mnd	Innendørs i telt på, asfaltert dekke
Returtre	200138	1141/ 1142	12 000	12 mnd.	Fast dekke med oppsamling av avrenning
Hage- og parkavfall	200201	1131	12 000	Inntil 3 år	Fast dekke med oppsamling av avrenning
Kompostering (Dalborgmarka og Kraby)	200201	1131	12 000	Inntil 3 år	Fast dekke med oppsamling av avrenning
Gips	200203	1615	1500	3 mnd.	Container, evt. fast dekke med klimavern
Smittefarlig avfall fra helsetjeneste og dyrehelsetjeneste	Næring 200399	6003	2	1 mnd. I frysecontainer eller tilsvarende, inntil 3 mnd.	Innendørs
Rene masser; jord, stein og grus	200201	1601	12 000	Inntil 3 år	Opparbeidet dekke
Oljeforurensede jordmasser og andre lettere forurensede masser	170503	1603/ 1604/ 7022	3500	12 mnd.	Tett dekke med oppsamling av avrenning.
Betong og tegl og annet inert uorganisk avfall	200203	1611/ 1612/ 1613/ 1614	5 500	12 mnd.	Fast dekke med oppsamling av avrenning
Elektrisk og elektronisk avfall (EE-avfall)	200121/ 200123/ 200135/ 200136	1500	7	12 mnd.	Minimum tett dekke og under tak, evt låsbar container eller annen lagring med tilsvarende miljøbeskyttelse
Farlig avfall fra husholdninger og mindre mengder fra næring	Næring og husholdning	7000	4 000	12 mnd.	Minimum tett dekke og under tak, evt låsbar container eller annen lagring med tilsvarende miljøbeskyttelse
Impregnert trevirke	200137	7098/ 7154	Inntil 350 tonn lagret på anlegget, inkluderer alle fraksjoner av impregnert trevirke	6 mnd.	Tett dekke med klimavern eller lagring med tilsvarende miljøbeskyttelse basert på miljø-risikovurdering

Isolerglassvinduer, ikke farlig avfall	Husholdning og Næring	1340	Mottas innenfor ramme for restavfall	12 mnd.	Fast dekke eller container
Asbestholdig avfall	170605/ 060701 170601	7250	2500	1 mnd.	Fast dekke. Avfallet skal være forsvarlig emballert.
Returasfalt		1620	800	6 mnd.	Fast dekke
Bunnaske fra forbrenningsanlegg (ordinært avfall)	190112	1680	2500	6 mnd.	Tett container eller tett dekke og oppsamlingsmulighet
Isolasjon og mineralull	170604/ 200307	1620	1200	3 mnd.	Fast dekke
Kasserte fritidsbåter tom. 35 fot		2430	600	6 mnd.	Fast dekke
Bildekk		1850	8	6 mnd.	Fast dekke
Aluminiumhydroksid, Al(OH) ₃	110110	1690	Direkte deponering, ingen begrensning på mengde		Deponi

9.2.3 Behandling av avfall

Vilkår for avfall som kan behandles framgår av tabell

Tabell 6, avfallstyper som kan behandles

Avfallstype	EAL-kode	Avfallsstoff-nr.	Mengde lagret/- til behandling (tonn)	Maksimal lagrings-tid	Behandlingsmetode. Krav til dekke
Returtre	200138	1141/ 1142	5000	6 mnd.	Kverning, 4 ganger per år (5 dager per gang). Fast asfaltert dekke.
Impregnert trevirke	200137/ Næring	7098/ 7154	300 tonn	6 mnd.	Kverning, inntil 10 ganger per år. Tett dekke.
Hageavfall	200201/ næring	1131	10 000 tonn	1 år	Kverning, 4 ganger per år. Kompostering, daglig drift. Fast asfaltert dekke.
Restavfall	Blandet avfall fra husholdning og næring	200301/ næring	10 000 tonn	1 mnd.	Kverning, basert på daglig drift
Hardplast	200139/ næring	1721	300	4 mnd.	Kverning,

	Næring				4 ganger per år.
Betong med og uten armering	200203/ Næring	1611/ 1612/ 1613/ 1614	2500	6 mnd.	Knusing, uttak av armering. 2 ganger per år. Fast asfaltert dekke.
Brannslukkingsapparater	160504	7261	1	6 mnd.	Behandling av uttømt innhold skjer ved annet godkjent avfallsmottak
Oljeforurensede jordmasser og andre lettere forurensede masser	170503	1603/ 1604/ 7022	3500 (samlet mengde)	12 mnd.	Lufting på barkseng for oljeforurensede o.l. masser. Sikting av lettere forurensede masser. Tett dekke med klimavern eller lagring med tilsvarende miljøbeskyttelse basert på risikovurdering
Snø			Basert på risikovurdering	12 mnd.	Smelting
Rene jord- og steinmasser	170504	1601 1603	500	6 mnd.	Sikting/knusing/sortering
Bunnaske fra forbrenningsanlegg (ordinært avfall)	190112	1671	2500	6 mnd.	Uttak av metaller, evt. ettermodning av aske

9.2.4 Særskilte vilkår for kompostering

Kompostering av hageavfall skal foregå på fast asfaltert dekke. Vann skal ikke bli stående i komposten på komposteringsplaten. Avrenningsvannet fra komposteringsprosessen og nedbør skal samles opp. Det skal tilrettelegges med mulighet for overvåking og uttak av representative vannprøver fra avrenningsvann. Eventuelt overskuddsvann kan slippes til kommunal overvannsledning basert på en risikovurdering, dvs bedriften skal legge til rette for oppsamling og uttak av representative prøver før påslipp.

Eventuell uførtynnet avrenning fra kompostering skal overholde relevante grenseverdier før utslipp til resipient/overvannssystem som vist i tabell 2. Det skal hvert år tas ut minimum en representativ prøve i kvartalet av alle disse komponentene. Rapportering skjer i forbindelse med årsrapportering, jf. punkt 11.5.

Komposteringsprosessen skal overvåkes daglig. Det skal tilrettelegges for optimalisert regulering av fuktighet og temperatur for å unngå feil i komposteringsprosessen. Det skal tas hensyn til værforhold for å minimalisere luktulemper.

Lagringstid for ulike prosesser ved kompostering:

Hage- og parkavfall	Lagringstider
Lagring før kompostering	6 måneder
Komposteringsprosess	18 måneder
Lagring etter kompostering	12 måneder

Komposteringsprosess kan pågå inntil 18 måneder for å oppnå ønsket kvalitet på sluttproduktet. Dersom det komposteres plantemateriale fra fremmede arter, skal bedriften dokumentere at det foreligger særlige driftsrutiner for å sikre at plantedeler og frø blir forsvarlig kompostert for å hindre spredning av spiredyktige frø og plantedeler.

Risiko for branttilløp fra hageavfall og kompostering skal være risikovurdert. Nødvendige risikoreduserende tiltak skal iverksettes ved behov. Det vises til vilkår i punkt 12.3 om brannforebygging.

9.2.5 Vilkår for behandling av returtrevirke

All håndtering av trevirke (inklusive rivningstrevirke) skal skje på område med fast dekke og oppsamling av avrenning, jf. vilkår i tillatelsens punkt 3 og 5.

Kverning av trevirke og valg av utstyr for kverning skal foregå med utgangspunkt i en miljørisikovurdering og innrettes slik at materiale som følger av kverning kan samles opp. Aktiviteten skal innrettes slik at miljøulemper som støv og støy begrenses mest mulig. Vurderingene av støvforholdene skal skje i tråd med de generelle vilkårene for støv i punkt 4.

Støvflukt og risiko for branttilløp fra lagret trevirke (kvernet og ukvernet) skal være risikovurdert, og nødvendige risikoreduserende tiltak må være iverksatt.

9.2.6 Vilkår for håndtering av hageavfall

Tiltak mot spredning av fremmede og uønskede arter.

Det skal etableres mottaksrutiner for å avdekke og håndtere hage- og parkavfall med uønskede fremmede arter. Bedriften skal ha et aktivt informasjonsopplegg for kunder/leverandører om hvordan hageavfall med fremmede arter skal håndteres. Det skal finnes informasjon til kunder om levering av fremmede arter der hvor hageavfall leveres.

Risikoen for å bidra til spredning av fremmede uønskede arter og plantesykdommer både fra egne anlegg og kompostprodukter skal inngå i miljørisikovurderingen jf. vilkår i punkt 13.1.

Miljørisikovurderingen skal bl.a. foreta en vurdering av behovet for å skille ulike arter ift. ulike sluttbehandlingsløsninger som kompostering, forbrenning o.l.

Kverning

Kverningen av hageavfall skal skje på egnet område med fast dekke og oppsamling av avrenning med mulighet for prøvetaking av avrenning. Bedriften skal løpende foreta vurderinger av behovet for å gjennomføre støvdempende tiltak. Vurderingene av støvforholdene skal skje i tråd med de generelle vilkårene for støv i punkt 4. Dette skal være en del av virksomhetens dokumenterte internkontroll.

Kverningen skal innrettes slik at materiale (støv og flis) som følger av kverningen kan samles opp. Hageavfall som kvernes som en forbehandling før kompostering, skal holdes adskilt fra annet avfall som kvernes før det sendes til annet godkjent mottak. Fare for branttilløp fra kvernet hageavfall skal være risikovurdert, og nødvendige risikoreduserende tiltak skal settes inn ved behov.

Kompostering

Kompostering av hage- og parkavfall skal skje i tråd med kravene i gjødselvareforskriften, som Mattilsynet er myndighet for. Andre vilkår for kompostering er nærmere beskrevet i punkt 9.2.4.

9.2.7 Vilkår for lagring og behandling av oljeforurensede masser

Oljeforurensede masser og andre lettere forurensede masser skal lagres på tett dekke med oppsamling og mulighet for prøvetaking av avrenning. På områder for lagring og behandling av forurensede masser skal det være klimavern eller annen løsning med tilsvarende miljøbeskyttelse, basert på miljørisikovurdering. Tillatt behandling er lufting på barkseng i form av kjemisk nedbrytning med oksidasjon for å bryte ned oljeforbindelser.

Oljeforurensede masser som tas imot for lagring eller behandling skal være faste og uten fri fase olje.

Gravemasser med ukjent innhold skal prøvetas og analyseres umiddelbart. Gravemasser med ulik forurensning og ulik forurensningsgrad skal ikke blandes sammen.

Behandlede masser kan deponeres når de oppfyller kravene i avfallsforskriftens kapittel 9, vedlegg II punkt 2.1, 2.2. eller 2.3. Dersom massene etter behandling ikke overholder disse kravene, skal de sendes til avfallsanlegg med tillatelse til sluttbehandling av denne type masser.

9.2.8 Vilkår for sikting/sortering av lettere forurensede masser

Lettere forurensede masser kan siktes ved å sortere grovere masser med stein og finstoff i to atskilte fraksjoner. En slik sortering av masser skal bl.a. bidra til å redusere mengden masse til deponi. Siktingen skal gjennomføres med utgangspunkt i en miljørisikovurdering, der formålet skal være å oppnå en grov fraksjon bestående av rene masser og en forurenset finfraksjon som skal deponeres.

Hver enkelt leveranse med lettere forurensede masser skal lagres atskilt og behandles hver for seg. Bedriften plikter å påse at massene er egnet for sortering. Massene skal være tilstrekkelig tørre og eventuelt gjennomgå annen forbehandling for å kunne skille ut grovere masser og forurenset finstoff. Massene kan ikke være frosne eller inneholde snø ved sortering.

Trommelstørrelse for utsortering av grovmasser skal være minimum 20 mm. Bedriften plikter å ta i bruk BAT (beste tilgjengelige teknikk) for utsorteringen og skal gjøre løpende vurderinger med hensyn på forbedring av metode for sortering av lettere forurensede masser. Herunder vurderinger om trommelstørrelsen må økes for å sikre at grovfraksjonen oppnår ønsket kvalitet.

Bedriften plikter så langt det er mulig eller økonomisk forsvarlig å dokumentere at utsortert grovfraksjon kan anses som rene masser. Normverdier for rene masser framgår av [forurensningsforskriften kapittel 2 vedlegg 1](#). Normverdiene i vedlegg 1 skal benyttes for å avklare om utsorterte masser kan benyttes til andre formål. Dersom normverdiene ikke overholdes, eller det er tvil om utsorterte fraksjoner faktisk er rene masser, så skal massene sluttbehandles på deponi.

Krav til dekker for lagring og behandling av letter forurensede masser framgår av tabell 6.

9.2.9 Vilkår for lagring og behandling av bunnaske

Det er tillatt å mellomlagre og behandle bunnaske fra avfallsforbrenning. Det er kun tillatt å ta imot bunnaske klassifisert som ordinært avfall. Tillatt behandling er utsortering av metaller og eventuell ettermodning av aske før deponering. Areal hvor bunnaske lagres og behandles skal være atskilt fra annen aktivitet og fra annet lagret avfall.

All form for lagring og behandling av bunnaske skal skje på tett dekke. Åpen utendørs lagring aksepteres for å sikre tilstrekkelig ettermodning av asken. Avrenning fra lagring og behandling av

bunnaske skal samles opp og det skal gjennomføres representativ prøvetaking av avrenning. Prøvetaking skal implementeres i bedriftens program for utslippskontroll. Med tett dekke menes betongdekke. Annet dekke kan aksepteres dersom bedriften kan dokumentere at løsningen har tilsvarende egenskaper og miljøbeskyttelse som betongdekke med klimavern.

Arealer rundt lagrings- og behandlingssted for bunnaske skal rengjøres ved behov.

Lagring og behandling av bunnaske fra avfallsforbrenning er regulert gjennom BAT-konklusjonene for avfallsforbrenning i BAT 34. Bedriften skal dokumentere overholdelse av grenseverdi for bly (Pb) i BAT 34 - tabell 9. Grenseverdi for bly (Pb), se punkt 11.2 Utslippskontroll.

Tabell 7, grenseverdi for bly.

Avfallsstoffnummer	EAL-kode	Type avfall	Komponent	Grenseverdi
1671	10 01 01, 10 01 15, 19 01 12	Bunnaske, ordinært avfall	Bly (Pb)	0,06 mg/l

10 Krav til drift av deponi og deponering av avfall

10.1 Deponi, kategorier

Daborgmarka deponi består av deponi kategori 2: deponier for ordinært avfall.

Deponikategoriene framgår av avfallsforskriften kapittel 9, § 9-5.

Statsforvalteren aksepterer at drift av deponicelle for nedbrytbart avfall inngår i den ordinære deponidriften i Dalborgmarka og skal driftes etter vilkår i denne tillatelsen. Den tidligere tillatelsen for deponicellen som ble etablert i 2008 (tillatelsesnr. 2009.0165.T) er opphevet.

10.2 Krav som gjelder for driftsfasen

Deponiet skal drives i henhold til avfallsforskriften kapittel 9 og kravene i denne tillatelsen.

Internkontrollen for deponidriften skal inkludere en driftsplanen med tiltak og rutiner som sikrer dette. Følgende skal som et minimum omfattes:

- rutiner for mottak, kontroll, forbehandling og deponering av avfall
- rutiner som sikrer at deponimassene under nedslakingsmassene er godt drenert
- rutiner for forsvarlig drift av sigevannsoppsamling og renseanlegg
- vedlikeholdsrutiner
- tiltak for å hindre inntrengning av fremmedvann og nedbør i deponiet
- sikkerhetstiltak og risikovurderinger
- nærmiljøtiltak
- kortfattet teknisk status for infrastrukturen

Utformingen av deponiet skal sørge for at stabiliteten i avfallsmassen og tilknyttede strukturer sikres, samt at faren for setninger reduseres. På bakgrunn av overvåking, jf. punkt 10.10 skal det foretas nødvendige utbedringer av setninger i deponiet.

Deponiet skal drives slik sigevann håndteres i henhold til avfallsforskriften kapittel 9 vedlegg I punkt 2. Inntrengning av nedbør skal hindres så mye som mulig og mengden sigevann reduseres mest mulig, ved tiltak som komprimering, tildekking, og at aktivt areal for deponering er minst mulig.

Oppsamlet forurenset vann og sigevann skal gjennomgå nødvendig rensing for å oppnå påkrevd utslippskvalitet.

Masser som benyttes til overdekking av deponert avfall skal være egnet til formålet og ikke være nedbrytbare.

Oppsamlingssystemet for sigevann skal vedlikeholdes jevnlig for å hindre begroing og tilstopping. Fare for urensset utslipp som følge av overløp på oppsamlings- og transportsystemet for sigevann skal varsles i god tid med alarm. Vannstrømmer fra andre anlegg, kilder og prosesser skal ledes utenom sigevannssystemet for å sikre representativ overvåking og nødvendig kunnskapinnhenting om sigevann fra deponert avfall.

10.3 Registrering og kontroll ved mottak av avfall til deponi

Mottakskontrollen skal minimum følge kravene fastsatt i avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg II, jf. § 9-11. Det skal gjennomføres kontroll av alt avfall som mottas. Kontrollen skal avdekke om avfallsforskriftens bestemmelse om behandling av avfallet er oppfylt før deponering og om avfallets innhold er i strid med tillatelsen.

10.3.1 Registrering, loggføring og veiing

Alt avfall som deponeres skal registreres, loggføres og veies før deponering, jf. avfallsforskriften § 9-12. Registreringen skal til enhver tid tilpasses myndighetenes krav til rapportering.

10.3.2 Kontroll på stedet

All kontroll av mottak av avfall til deponi på stedet skal skje iht. avfallsforskriften kapittel 9 vedlegg II punkt 1.4. Alt avfall skal kontrolleres visuelt før og etter lossing og sammenliknes med dokumentasjonen fra avfallsprodusent.

Det skal tas stikkprøver av minst 1 av hver 100. avfallsleveranse ved deponiet, jf. avfallsforskriften kap. 9 vedlegg II punkt 1.4. . Virksomheten plikter i tillegg å ta stikkprøver utover dette hvis det foreligger mistanke om at avfallet ikke kan deponeres på anlegget.

10.3.3 Testing av avfall

All testing av avfall til deponi skal skje iht. avfallsforskriften vedlegg II punkt 1.2.

Ordinært avfall som skal deponeres på deponi for ordinært avfall er unntatt fra krav om tester jf. avfallsforskriften kapittel 9 vedlegg II punkt 1.2 d). Dette unntaket gjelder ikke dersom det er mistanke om at avfallet kan inneholde farlig avfall, eller om avfallet skal samdeponeres med farlig avfall. Selv om avfallet er unntatt fra kravet om utlekkningstester må avfallsprodusenten likevel sørge for å dokumentere/teste at avfallet ikke omfattes av forbudet mot å deponere biologisk nedbrytbart avfall jf. § 9-4 første ledd bokstav a).

Ved mottak av forurenset gravemasse skal deponiansvarlig kontrollere at massene ikke ligger over beregnede akseptkonsentrasjoner i henhold til gjennomført risikoanalyse, jf. vilkår i punkt 10.6.1 i denne tillatelsen.

10.3.4 Avvising av avfall

Dersom det oppdages avfall som ikke tillates deponert, eller dokumentasjonen fra avfallsprodusent ikke er tilstrekkelig til å vurdere den opp mot mottakskriteriene, eller om dokumentasjon mangler, skal avfallet avvises for deponering. All avvising av avfall skal loggføres.

Avfall avvist for deponering kan likevel håndteres på anlegget i samsvar med vilkårene i punkt 9 i denne tillatelsen såfremt dette er i tråd med tillatelsens øvrige mottaksvilkår. Hvis bedriften velger å håndtere avvist avfall påtar den seg avfallsprodusentens ansvar for det avviste avfallet.

10.3.5 Informasjon til kunder

Kundene skal få nødvendig informasjon om hva slags avfall det er tillatt å deponere ved anlegget. Bedriften skal opplyse kundene om at vedlegg II til avfallsforskriftens kapittel 9 også gjelder avfallsprodusent, og at avfallsprodusenten skal dokumentere at avfallet oppfyller kravene i vedlegg II.

10.4 Avfallstyper og utforming av deponiet

Tillatelsen til deponering i pågående deponiområde gjelder fram til deponiområdets kapasitet er oppfylt i henhold til kommunale reguleringsbestemmelser for området. Deponiområdet skal avsluttes i samsvar med avfallsforskriften § 9-15 og veileder for avslutning og etterdrift av deponier, Rapport 12/2015 fra Avfall Norge.

Avfall som tillates deponert

All deponering av avfall skal skje i samsvar med avfallsforskriften kapittel 9, § 9-6. I samme bestemmelse går det fram hvilke avfallstyper som kan deponeres på ordinært deponi. Det er ikke satt en grense for mengde ordinært avfall som kan deponeres hvert år.

Alle deponiceller for farlig avfall skal avmerkes i kart.

Annet avfall som deponeres i celler og med utgangspunkt i unntak fra deponiforskriften skal avmerkes i kart.

Avfallstyper som ikke er tillatt å deponere

Avfallsforskriften kap 9, § 9-4 angir hvilke avfallstyper som ikke er tillatt å deponere.

10.5 Behandling av avfall før deponering

Alt avfall skal være behandlet før deponering. Behandlingen skal blant annet sikre at avfallets innhold av organisk materiale ikke overstiger forskriftens krav til maksimum innhold og kriteriene i vedlegg II.

Avfall som lett kan materialgjenvinnes skal ikke deponeres.

10.6 Særskilte krav til deponering av visse avfallstyper

10.6.1 Forurensede masser

Forurensede gravemasser som skal legges på deponi skal tilfredsstillere krav i avfallsforskriftens kapittel 9, vedlegg II punkt 2.1, 2.2. eller 2.3.

Bedriften skal gjennom en risikoanalyse beregne akseptkonsentrasjoner/ toleransekonsentrasjoner av forurensede stoff i jordmasser som kan deponeres på Dalborgmarka av hensyn til mulig påvirkning på mennesker og miljø. Risikovurderingen skal blant annet inneholde en maksimal mengde og forurensningsgrad i masser som deponiet kan motta uten vesentlig negativ påvirkning av sigevann og deponigass. Bedriften må kunne sannsynliggjøre at bunntetting og sigevannshåndtering er tilstrekkelig til å håndtere avrenning fra de forurensede gravemassene.

Lett forurensede masser med egnede egenskaper tillates brukt som overdekningsmasse og interne veier som erstatning for rene masser. Lettere forurensede masser tillates ikke brukt i avsluttende lag som inngår toppdekket for avsluttet deponi.

10.6.2 Ristgods og sandfangslam fra renseanlegg

Avfallet skal være tilstrekkelig avvannet før mottak og deponering og avfallet skal overdekkes umiddelbart etter deponering. Tiltak må iverksettes dersom deponeringen medfører risiko for økte luktutslipp. Avvanning av avfallet skal kun skje på godkjent og dimensjonert anlegg.

10.6.3 Asbest og asbestliknende stoffer

Avfallet skal være emballert før mottak og leveranser skal fortrinnsvis være varslet. Deponering skal skje i henhold til avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg II punkt 2.3.3. Asbest skal deponeres i egne celler og avfallet skal være deklarerert i samsvar med bestemmelsene i avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall. Deponiceller for asbestavfall skal avmerkes på kart.

For leveranser av gravemasser iblandet asbest trenger massene ikke være emballert, men de skal leveres til anlegget i lukket konteiner og håndteres i henhold til avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg II punkt 2.3.3.

10.6.4 Avfall fra sandblåsing som inneholder farlig stoffer

Mottatt avfall skal umiddelbart etter kontroll deponeres og overdekkes med hensiktsmessig materiale for å unngå støving. Avfall fra sandblåsing skal deponeres i egne celler som skal være avmerket på kart, og avfallet skal være deklarerert i samsvar med bestemmelsene i avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall. Deponeringen skal skje i celler der det ikke deponeres organisk avfall.

10.6.5 Betong som er farlig avfall

Før deponering av betong som er farlig avfall skal bedriften har gjort en særskilt risikovurdering av utlekkingspotensial og avfallets totale negative påvirkning på deponiet og sigevannet. Betongen skal også overholde kriterier i punkt 2.3 i avfallsforskriftens kapittel 9, vedlegg II.

10.6.6 Deponering av slam fra oljeutskillere

Slam fra oljeutskillere skal være tilstrekkelig avvannet før deponering. Deponering skal skje i celler avsatt til farlig avfall. Avvanning av avfallet skal kun skje på godkjent og korrekt dimensjonert behandlingsanlegg.

10.7 Etablering av nye deponitrinn

Bunn- og sidetetting

Etablering av nye deponitrinn/fase skal utformes slik at det gir minst mulig forurensning av jord, overflatevann og grunnvann, og at man unngår setninger. Deponiet skal oppfylle kravene til permeabilitet og tykkelse i avfallsforskriftens kapittel 9 vedlegg 1. *Generelle krav for alle kategorier deponier.*

Eventuelle unntak fra vilkår om dobbelbunntetting må avklares med forurensningsmyndigheten

10.8 Krav som gjelder for driftsfasen

Det skal utarbeides en plan for drift og kontroll ved deponiet med følgende punkter: rutiner for mottak av avfall, deponering, overvåking, sikkerhetstiltak, dokumentert kompetanse, kontroll og vedlikehold, samt tiltak for å redusere lokale ulemper.

Alt avfall som deponeres skal kontrolleres og registreres før deponering, jf. avfallsforskriften §§ 9-11 og 9-12.

Vanngjennomstrømming i deponiet skal begrenses. Det skal tilstrebes å holde minst mulig av deponiet åpent for å begrense vanninntrengning. Deponert avfall skal til enhver tid komprimeres slik at blant annet inntrengning av nedbør hindres i størst mulig grad. Overflatevann fra tilstøtende arealer skal avskjæres og ledes utenom deponiområdet. Det er ikke tillatt å etablere ny aktivitet på aktivt eller avsluttet deponi uten tillatelse fra forurensningsmyndigheten.

Oppfølging av deponigass og gasskontroll

Deponigass skal følges opp iht. avfallsforskriften kap. 9 vedlegg I pkt. 4. Overvåkingen skal være representativ for hver deponicelle og være et mål på om nedbrytingsprosessene i deponiet fungerer som ønsket. Hyppighet og metodikk skal beskrives i et overvåkningsprogram og minimum tilfredsstillende kravene i avfallsforskriftens vedlegg III. Overvåkningsprogram for deponigass skal være tilgjengelig på anlegget ved tilsyn fra Statsforvalteren.

For avsluttede deponier med eksisterende uttak av deponigass skal gassen energiutnyttes så langt det er økonomisk forsvarlig og som tiltak for å redusere klimagassutslipp. Det er tillatt å fikle gass i forbindelse med nødvendige utbedringer og driftsavbrudd mv. Kaldfakling skal unngå så langt det er mulig.

10.9 Avslutning og etterdrift

Endelig avslutnings- og etterdriftsplan skal sendes til forurensningsmyndigheten for behandling i god tid før avslutning av deponi, senest ett år før deponering avsluttes. Dette vilkåret gjelder både ved avslutning av deponitrinn og ved endelig avslutning av deponiet.

Oppfyllding og avslutning av deponiet skal planlegges og gjennomføres slik at det blir plass for planlagt topptetting innenfor høydebegrensninger som angis i reguleringsplan for området. Krav til materialene og lagene som skal inngå i topptetting ved avslutning, skal følge veiledning i tabell 3 i *Veileder for avslutning og etterdrift av deponier, Rapport 12/2015*.

Materialene som brukes i toppdekket skal være ikke-forurensete stein- og jordmasser, dvs. innhold under normverdi i forurensningsforskriften kapittel 2, vedlegg 1. Utformingen av topptettingen skal sikre stabilitet og forebygge utglidninger, lede bort overvann, hindre erosjon, sikre kontrollert utslipp/utsug av deponigass og ukontrollert vanninntrengning, samt tilpasses etterbruket av arealene. Det skal etableres en egnet overflate på deponiet med hensyn på avrenning og håndtering av overflatevann. Deponiområder skal avsluttes med topptetting før eventuell annen avfallsrelatert aktivitet kan etableres oppå.

Tabell 8. Krav til materialene og lagene som skal inngå i topptetting ved avslutning

Topptettingens inndeling i lag	Funksjonskrav	Krav til lagtykkelse
Toppdekke Vekstlag - må tilpasses krav i reguleringsplanen om tilbakeføring av lokale naturtyper og naturlig vegetasjonsinnvandring	Rene, inerte materialer som ikke bidrar til forurensning av sigevann. Skal hindre ødeleggelse av dreneringslag.	> 1 meter vekstlag. Laget økes ytterligere ut fra planlagt arealbruk som deponiet skal tilbakeføres til.
Dreneringslag	Skal hindre at vann blir stående over tettingslaget, samt redusere mengden vann som kan trenge ned i avfallet. Skal til dels også tjene som beskyttelse for tettingslaget under.	> 0,5 meter. Må ellers tilpasses til arealet som skal dreneres

Tettingslag Impermeabelt minerallag	Skal redusere vanngjennomstrømningen i deponiet og hindre ukontrollert utslipp av deponigass	> 0,5 meter leire eller en leiremembran (bentonitt) som gir en hydraulisk konduktivitet på $K < 1 \times 10^{-9}$ m/s
Gassdreneringslag	Skal bidra til oppsamling av deponigass, der det er behov for dette.	> 0,3 m Kan kombineres med dekkmasselaget under dersom dekkmassen har gode nok drenerende egenskaper. Jo tettere tettingslaget er, desto høyere permeabilitet fordres av dreneringslaget.

Tykkelsene på drenslag, beskyttelseslag og vegetasjonlaget skal samlet være så stor at frostinntrengning ikke skjer i impermeable lag.

Det skal etableres en egnet overflate på deponiet med hensyn til avrenning og håndtering av overflatevann.

Topptettingen skal konstrueres slik at deponerte masser ikke blandes med overliggende masser. Dersom det er behov for det skal det benyttes geomembran eller tilsvarende for å hindre sammenblanding mellom lagene og sikre at lagstrukturen beholdes over tid.

Materialene som brukes i topptettingen over det impermeable tettesjiktet skal være rene masser, dvs. innenfor normverdier gitt i miljødirektoratets veileder, TA2553/2009 tabell 1 eller bakgrunnsnivå. Tilsåing/beplantning skal skje umiddelbart etter at området er endelig avsluttet. Tilveksten må vurderes, og det må tilføres jord eller annet materiale dersom det er behov for dette.

Oppbygging av deponiets toppdekke skal skje på en slik måte at stabiliteten i avfallsmassen og toppdekket sikres, bl.a. for å forebygge utglidninger.

Det må unngås at røtter fra vegetasjon på deponiområdet medfører brudd i topptettingen på deponiet.

Deponiet eller en del av det kan bare anses som avsluttet dersom forurensningsmyndigheten har gjennomført sluttinspeksjon på stedet, og har funnet at vilkårene for avslutning er oppfylt. Forurensningsmyndigheten skal varsles i god tid før deponiet planlegges avsluttet (jf. forurensningsloven § 20).

Bedriften må sende søknad til forurensningsmyndigheten for opphør av etterdriftsfasen.

10.10 Overvåking og kontroll i driftsfasen og etterdriftsfasen

Bedriften plikter å sørge for vedlikehold, kontroll og overvåking av deponiet så lenge det etter forurensningsmyndighetens vurdering er nødvendig. Hensikten med overvåkningsprogrammet er å dokumentere effekten av sigevannsystemet og eventuell påvirkning på resipienter.

Overvåkningsprogram for sigevann skal være i tråd med TA 2077/2005, *Rettleiar om overvåking av sigevann fra deponi*.

Overvåkingsprogrammet skal omfatte grunnvann, sigevann, setninger og ev. deponigass i deponiet, samt prøvetakings- og analysefrekvens. Overvåking av overflatevann skal utføres iht. denne tillatelsens punkt 12. Prøvetakings- og analysefrekvens skal vurderes i det enkelte tilfelle. Veiledende hyppighet er angitt i nedenstående tabell.

	Driftsfasen	Etterdriftsfasen
Sigevannsmengde	Månedlig	Hver sjettede måned
Sigevannets sammensetning	Kvartalsvis	Hver sjettede måned
Overflatevannets mengde og sammensetning	Kvartalsvis	Hver sjettede måned
Grunnvannsnivå	Hver sjettede måned	Hver sjettede måned
Grunnvannets sammensetning	Deponispesifikk hyppighet	Deponispesifikk hyppighet
Deponigass	Månedlig	Hver sjettede måned

Overvåkingen skal legges opp slik at eventuelle endringer i utslippsforholdene fra deponiet fanges opp.

Nedbørsdata bør fortrinnsvis samles inn på deponiet. Nedbørsdata fra andre etablerte nedbørstasjoner i nærområdet som gir representative nedbørsdata for deponiet kan eventuelt benyttes.

10.11 Avslutningsinspeksjon

Det skal gjennomføres avslutningsinspeksjon fra forurensningsmyndigheten etter mottatt dokumentasjon på avslutning og planlagt etterdrift. Deponiet eller en del av det kan bare anses som avsluttet dersom Statsforvalteren har gjennomført avslutningsinspeksjon på stedet, og har funnet at vilkårene for avslutning er oppfylt.

På bakgrunn av avslutningsinspeksjonen kan Statsforvalteren fastsette ytterligere vilkår for avslutning og etterdrift.

11 Utslippskontroll og rapportering til forurensningsmyndigheten

11.1 Kartlegging av utslipp

Bedriften plikter systematisk å kartlegge virksomhetens utslipp til luft og vann. Dette gjelder både diffuse utslipp og punktutslipp. Bedriften skal legge denne kartleggingen til grunn for utarbeidelsen av programmet for utslippskontroll, jf. punkt 11.4.

11.2 Utslippskontroll

Bedriften skal kontrollere og dokumentere utslippene til luft og vann ved å gjennomføre målinger. Målinger består av volumstrømsmåling, prøvetaking, analyse og beregning.

Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og skal omfatte:

- utslipp av komponenter som er regulert gjennom grenseverdier fastsatt i tabell 1 (oljeinnhold).
- utslipp av komponenter som er regulert gjennom grenseverdier fastsatt i forskrift
- utslipp av andre komponenter som kan ha miljømessig betydning og dermed er omfattet av rapporteringsplikten

Bedriften skal vurdere usikkerhetsbidragene ved de forskjellige trinnene i målingene (volumstrømsmåling - prøvetaking - analyse - beregning) og velge løsninger som reduserer den totale usikkerheten til et akseptabelt nivå. For alle målinger skal det være en prøvetakingsfrekvens som sikrer representative prøver.

Bedriften skal årlig foreta en faglig begrunnet vurdering av utslippsmengde, miljørisikovurdere utslippene, og rapportere dette i henhold til punkt 11.5.

11.3 Kvalitetssikring av målingene

Bedriften er ansvarlig for at måleutstyr, metoder og gjennomføring av målingene er forsvarlig kvalitetssikret blant annet ved å:

- utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal standard benyttes. Bedriften kan benytte andre metoder enn norsk eller internasjonal standard dersom særlige hensyn tilsier det. Bedriften må i tilfelle dokumentere at særlige hensyn foreligger og at den valgte metoden gir representative tall for virksomhetens faktiske utslipp.
- bruke akkrediterte laboratorier / tjenester når volumstrømsmåling, prøvetaking og analyse utføres av eksterne. Tjenesteyter skal være akkreditert for den aktuelle tjenesten dersom slik tjenesteyter finnes.
- delta i sammenlignende laboratorieprøving (SLP) og/eller jevnlig verifisere analyser med et eksternt, akkreditert laboratorium for de parameterne som er regulert gjennom presise grenseverdier, når bedriften selv analyserer.
- jevnlig vurdere om plassering av prøvetakingspunkter, valg av prøvetakingsmetoder og -frekvenser gir representative prøver. Bedriften har ansvar for å påse at denne vurderingen utføres av fagkyndig person eller eventuelt uavhengig tredjepart.
- jevnlig utføre kontroll og kalibrering av måleutstyr

11.4 Program for utslippskontroll

Bedriften skal ha et program for utslippskontroll som inngår i bedriftens dokumenterte internkontroll. Programmet skal omfatte sigevann fra deponert avfall, overflatevann og grunnvann og deponigass. Programmet skal også vurderes med hensyn på sigevannssediment.

I programmet skal bedriften redegjøre for de kartlagte utslippene (punkt 11.1), gjennomføringen av utslippskontrollen (punkt 11.2) og kvalitetssikring av målingene (punkt 11.3).

Programmet for utslippskontroll skal inneholde:

- en redegjørelse for virksomhetens faktiske utslipp til luft og vann, samt støy, med en oversikt over alle utslippstrømmer, volum og innhold, til luft og vann
- en beskrivelse av de forskjellige trinnene i målingene (volumstrømsmåling - prøvetaking - analyse - beregning) for hver strøm og komponent
- en beskrivelse av måleutstyr som benyttes til målinger, samt frekvens for måleutstyrskontroll og kalibrering
- en begrunnelse for valgte prøvetakingspunkter og prøvetakingsmetodikk (metoder og frekvens)
- en beskrivelse av valgte metoder/standarder for analyse
- hvis aktuelt, en begrunnelse for valgt frekvens for deltagelse i SLP og/eller verifisering av analyser med et akkreditert laboratorium
- en redegjørelse for hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir

Programmet for utslippskontroll skal holdes oppdatert.

11.5 Rapportering til forurensningsmyndigheten

Bedriften skal innen 1. mars hvert år rapportere miljødata og eventuelle avvik for foregående år via www.altinn.no. Miljødata omfatter blant annet produksjonsmengder, avfallsmengder, energiforbruk og resultater fra utslippskontroll. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.miljodirektoratet.no.

For utslipp av stoffer der utslippsbegrensningene i punkt 3.1 og 4.1 ikke er fastsatt ved presise grenseverdier, vil forurensningsmyndigheten ved gjennomgang av egenkontrollrapportene vurdere behovet for å fastsette mer presise, og eventuelt strengere, grenser.

Rapporteringen for deponiet skal som minimum omfatte følgende:

- Totalt deponert avfallsvolum og deponiets gjenværende kapasitet
- Typer og mengder deponert avfall for rapporteringsåret
- Relevante overvåkingsdata (konsentrasjon av aktuelle komponenter, årlig vannbalanseregnskap for deponiet og anslag over utslipp av miljømessig betydning)
- Avvikshendelser knyttet til deponidrift og andre vesentlige sider av virksomheten
- En sammenstilling av eventuelle klager på lukt, støy etc i løpet av rapporteringsåret
- En årlig sammenstilling og faglig vurdering av utslippsmengder, overvåkingsresultater og trender, miljørisikovurdering av utslippene og eventuelt behov for tiltak skal legges ved Altinn-skjemaet som eget vedlegg. Vurdering av effekt av renseanlegg skal inngå i Vurderingen.

Hensikten med rapporteringen er å dokumentere at deponiet driftes i henhold til tillatelsen.

Bedriften skal rapportere om status for og utviklingen av beredskapen mot akutt forurensning på standardiserte skjemaer som sendes ut årlig av forurensningsmyndigheten. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.miljodirektoratet.no.

12 Miljøovervåking

12.1 Overvåking av resipienter

Bedriften skal sørge for overvåking av mulige miljøeffekter av avfalls- og deponivirksomheten i henhold til et overvåkingsprogram. Dette gjelder så vel mulige effekter på luft, grunn, vann og sedimenter i den grad dette er aktuelt.

Miljøovervåkingen skal være utformet slik at det er mulig å avdekke direkte og diffuse utslipp og skal:

- dokumentere effekten av sigevannsystemet og eventuell påvirkning på resipienter
- sikre at vannforskriftens kvalitetskrav overholdes
- sikre at eventuell spredning av prioriterte miljøgifter fra deponiet til grunnvann eller overflatevann kan oppdages og stanses.

Bedriften skal i samarbeid med nødvendig fagekspertise i henhold til overvåkingsprogrammet. Der det er hensiktsmessig kan selve prøvetakingen gjennomføres av bedriften selv i samråd med fagekspertise. Overvåkingsprogrammet skal vise og begrunne hvilke elementer som vil bli undersøkt. Plasseringen av prøvetakingspunkter og prøvetakingsfrekvens, samt hvordan og i hvilke medier (biota, sediment etc.) undersøkelsen vil bli gjennomført, skal også framgå av programmet. Ved

behov for endring av overvåkingsprogrammet, skal utkast til endringer med begrunnelse sendes forurensningsmyndigheten senest 1. oktober året før undersøkelsene skal gjennomføres.

Dersom bedriftens utslipp eller tilstanden i vannforekomsten endres, kan det bli aktuelt å endre frekvensen for overvåking.

Resultatene fra undersøkelsen skal sendes forurensningsmyndigheten innen 1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført.

Alle overvåkingsdata skal registreres i databasen Vannmiljø <http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>) innen 1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført. Data rapporteres på Vannmiljø's importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljø's kodeverk finnes på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

12.2 Overvåking av grunn og grunnvann

Bedriften skal sørge for overvåking av grunn og grunnvann minst én gang hvert femte år for grunnvann og én gang hvert tiende år for grunn, jf punkt 14.3.

Overvåkingsdata skal registreres i databasen Grunnforurensning (<http://grunnforurensning.miljodirektoratet.no/>) innen 1. mars året etter at overvåkingen er gjennomført.

Overvåkingsdata skal registreres i databasen Vannmiljø (<http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>) innen 1. mars året. Se punkt 12.1

Bedriften skal informere forurensningsmyndigheten dersom relevante stoffer og stoffblandinger som kan forurense grunn og grunnvann, tas i bruk.

12.3 Brann og brannforebygging

Bedriften skal ha rutiner for brannforebygging på sine anlegg og sørge for nødvendig overvåking mht brann i lagret avfall eller ved behandling av avfall mv.

Overvåking mht brannfare og iverksetting av brannreduserende tiltak skal være basert på en samlet risikovurdering. Håndtering av slokkevann skal risikovurderes, jf. tillatelsen punkt 13.1.

13 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

13.1 Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor.

Risikoanalysen skal ta hensyn til ekstremvær, flom etc og fremtidige klimaendringer.

Håndtering av slokkevann ved eventuell brann på bedriftens anlegg skal omfattes av miljørisikoanalysen.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

Ved endrede produksjonsforhold mv skal miljørisikoanalysen oppdateres.

13.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften, så langt det er mulig uten urimelige kostnader, iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere miljørisikoen. Dette gjelder både sannsynlighetsreducerende og konsekvensreducerende tiltak. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

13.3 Beredskapsanalyse

Med grunnlag i miljørisikoanalysen skal bedriften utarbeide en beredskapsanalyse for den eventuelle restrisiko som gjenstår etter at forebyggende tiltak er iverksatt. For hver av hendelsene som er identifisert i miljørisikoanalysen skal bedriften utarbeide og begrunne

- a. organisering av beredskapen
- b. nødvendig beredskapsutstyr
- c. nødvendig mannskap
- d. responstid

Beredskapen skal stå i et rimelig forhold til risiko for akutt forurensning.

13.4 Beredskapsplan

Miljørisikoanalyse, beredskapsanalyse, forebyggende tiltak og beredskapsetablering skal dokumenteres i en beredskapsplan som er en del av bedriftens internkontrolldokumentasjon.

Beredskapsplanen skal som et minimum beskrive den etablerte beredskapens organisering, bemanning, innsatsutstyr og personlig utstyr og angi innsatsplaner for dimensjonerende scenarier.

Beredskapsplanen skal holdes oppdatert og kunne fremvises ved behov.

13.5 Beredskapsetablering

Basert på beredskapsplanen skal det etableres en beredskapsorganisasjon med mannskap og nødvendig utstyr. Kompetanse, opplæring og organisering skal være dimensjonert for de potensielle hendelsene som er vurdert å utgjøre størst miljørisiko.

13.6 Øving av beredskap

Det skal utarbeides en plan for å øve på beredskapen, og det skal gjennomføres øvelse minst en gang pr. år. Det skal utarbeides klare mål for øvelsen, inkludert mål for responstid. Øvelsen skal dokumenteres i rapporter, med eventuelle anbefalinger om forbedringer. Hvordan eventuelle anbefalinger om forbedringer er fulgt opp, skal være dokumentert i internkontrollen.

13.7 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁸. Bedriften skal også så snart som mulig underrette forurensningsmyndigheten i slike tilfeller.

14 Undersøkelser og utredninger

14.1 Utredning av utslipp av prioriterte miljøgifter

Bedriften skal kartlegge/utrede innhold av prioriterte miljøgifter i sine utslipp, med henvisning til vedlegg 1 i tillatelsen. Dette gjelder både punktslipp og eventuelle diffuse utslipp. Dersom slike utslipp er påregnelige, skal bedriften utføre nødvendige målinger for å kunne bestemme innhold (konsentrasjon og mengde) av de aktuelle prioriterte miljøgiftene i utslippene og det skal tydeliggjøres hvilke kilder utslippene har. Hvis dette ikke er mulig, skal bedriften foreta beregninger eller en faglig begrunnet vurdering av innholdet.

Utredning vedrørende prioriterte miljøgifter og tiltaksplan skal sendes forurensningsmyndigheten innen 01.04.2023.

14.2 Utarbeidelse av vurderingsgrenser for sigevann fra Dalborgmarka deponi

Sigevann fra Dalborgmarka deponi skal overvåkes og det skal etableres vurderingsgrenser for sigevannet fra deponiet. Utredningen skal bidra til å definere hva som er akseptabel påvirkning i resipienten for ulike komponenter. Bedriften skal vurdere sitt utslipp og begrunne hvilke komponenter som er viktige og etablere vurderingsgrenser for, med utgangspunkt i resipientens tilstand og tåleevne. Målsetningen på sikt for Hunnselva er at utslippsregulerende tiltak skal bidra til bedre tilstand i elva. Dersom innholdet av tungmetaller og/eller andre miljøskadelige komponenter i sigevann overstiger de satte vurderingsgrensene, skal det iverksettes tiltak for å motvirke dette. Bedriften skal foreslå når det skal iverksettes tiltak for å redusere fare for forurensning fra deponiet, hvilke tiltak som skal iverksettes, hvordan dette skal håndteres videre og hvordan forurensningsmyndigheten skal informeres.

Bedriften skal gjennomgå og vurdere innsamlet representativ kunnskap fra sigevannsovervåking og foreslå vurderingsgrenser for utslipp. Innsamlet kunnskapsgrunnlag skal bidra som del av grunnlaget for valg av renseløsning for sigevann fra deponi. Det henvises til tillatelsens punkt 3.1.1.

Forurensningsmyndigheten vil på bakgrunn av bedriftens redegjørelse kunne fastsette utslippsgrenser eller -konsentrasjon og ta disse inn i utslippstillatelsen.

Forslag til vurderingsgrenser skal sendes forurensningsmyndigheten innen 01.04.2023.

14.3 Utredning av påslipp av sigevann til kommunalt renseanlegg

Forurensningsmyndigheten vurderer kommunalt renseanlegg som en sårbar resipient mht påslipp av sigevann. Begrunnelsen for vurderingen er renseanleggenes begrensede evne til å håndtere og rense ulike komponenter i sigevann, slik som f.eks. miljøgifter og tungmetaller. Dette gir negativ påvirkning på resipienten og kan bidra til redusert mulighet for måloppnåelse for vannforekomsten jf. vannforskriften. Videre kan slamkvaliteten fra renseanlegg bli negativt påvirket og

⁸ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

anvendelsesområdene for ferdig behandlet slam blir begrenset. Det er derfor aktuelt å fastsette utslippskrav til påslipp til kommunalt renseanlegg.

Vi ber Horisont om å foreta en vurdering av følgende parametere:

- Sigevannsvannmengde
- Ammonium
- Totalt nitrogen
- Organisk stoff - BOF
- Organisk stoff - KOF
- Organiske miljøgifter
- Jern og mangan
- Relevante tungmetaller
- Saltkonsentrasjoner
- pH
- Oppløste deponigasser
- Mikroplast

Utredningen skal lede fram til en avklaring om aktuelle tiltak for å sikre et forsvarlig påslipp til kommunalt renseanlegg, herunder vurdering av renseeffekt for ulike komponenter, påvirkning på resipient og vurdering opp mot vannforskriftens målsetting god økologisk og kjemisk biologisk tilstand i resipienten. Bedriften bes om å foreta en vurdering av om utslipp av visse enkeltparametre via renseanlegget kan være å anse som direkteutslipp, med bakgrunn i begrenset renseevne i kommunalt renseanlegg.

Forurensningsmyndigheten vil på bakgrunn av bedriftens redegjørelse kunne fastsette utslippsgrenser eller -konsentrasjon for påslipp til kommunalt renseanlegg og ta disse inn i utslippstillatelsen.

Utredning av påslipp av sigevann til kommunalt renseanlegg med vurdering av renseeffekt og aktuelle tiltak innen 01.04.2023.

14.4 Tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann [trinn 1 – 3]

Bedriften skal vurdere behovet for å dokumentere forurensningstilstanden i grunn og grunnvann. Denne vurderingen skal gjennomføres i henhold til trinn 1-3 i Miljødirektoratets veileder M-630/2016 *Tilstandsrapport for industriområder*.

Vurderingen skal sendes forurensningsmyndigheten innen 01.04.2023.

Dersom forurensningsmyndigheten med utgangspunkt i denne vurderingen finner at tilstanden i grunn og grunnvann må dokumenteres, vil bedriften bli pålagt å utarbeide en full tilstandsrapport i henhold til trinn 4-7 i Miljødirektoratets veileder M-630/2016.

15 Eierskifte, omdanning m.v.

Hvis driftsansvarlig selskap overdras til ny eier, eller får ny eier med bestemmende innflytelse over selskapet, skal melding sendes forurensningsmyndigheten så snart som mulig og senest en måned etter eierskiftet. Et eierskifte medfører ingen endring/bortfall i sikkerhet stilt av selskapet og/eller sikkerhet stilt av tredjepart, herunder bankgaranti. Forurensningsmyndigheten kan etter søknad fra driftsansvarlig selskap, eier eller mulig fremtidig eier godkjenne endringer/ombytte av garantier og sikkerhet stilt av eier og/eller bank så fremt det dokumenteres at dette vil gi en tilfredsstillende sikkerhet.

Dersom det driftsansvarlige selskapet skal fusjonere, fisjonere, på annen måte omdannes eller selskapet skal overføre den forurensende virksomheten til nytt ansvarlig selskap, skal dette meddeles Forurensningsmyndigheten. Nytt driftsansvarlig selskap kan ikke drive i henhold til tillatelsen før Forurensningsmyndigheten har mottatt og godkjent ny tilfredsstillende finansiell sikkerhet fra det nye driftsansvarlige selskapet. Tidligere driftsansvarlig selskap er ansvarlig etter tillatelsen frem til slik godkjenning er gitt.

16 Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til forurensningsmyndigheten.

Forurensningsmyndigheten kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Forurensningsmyndigheten kan pålegge eieren eller brukeren å stille ytterligere garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar. Sikkerhet/garanti som allerede er stilt iht. tillatelsen løper videre inntil forurensningsmyndigheten etter søknad fra det driftsansvarlige selskapet eller eier godkjenner reduksjon og/eller bortfall av slik sikkerhet.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift⁹. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til forurensningsmyndigheten innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til forurensningsmyndigheten i god tid før start er planlagt.

17 Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

⁹ Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

Vedlegg 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4' isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Triklorbenzen	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylder

Nonylfenol og nonylfenoletoksylder	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylder	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl. salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA - C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTrDA, PFTeDA
Tinnorganiske forbindelser	
Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	
	PAH
Ftalater	
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP
Bisfenol A	
	BPA
Siloksaner	
Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyktetrasiloksan	D4
Benzotriazolbaserte UV-filtre	
2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350

HORISONT MILJØPARK IKS
Postboks 113
2807 HUNNDALEN

Saksbehandler, innvalgstelefon

Mona Hårstadhaugen Fonstad, 61 26 60 67

Horisont Miljøpark IKS - endring av krav i tillatelse for mellomlagring av emballert restavfall (brenselsfraksjonen)

Horisont Miljøpark IKS søker om endring av krav i tillatelse om asfaltert dekke til mellomlagring av emballert restavfallsbunter på etappe II på Dalborgmarka. På bakgrunn av den gjennomførte risikovurderingen, avbøtende tiltak og rutinene som vil bli etablert for ettersyn og oppfølging når punkterte RDF-baller blir oppdaget, mener Statsforvalteren i Innlandet at det er forsvarlig at Horisont Miljøpark IKS kan mellomlagre inntil 3000 tonn emballert restavfall i inntil 10 måneder på opparbeidet grusbakke.

Statsforvalteren varsler samtidig at vi vil ta gebyr for vår saksbehandling.

Vi viser til søknaden deres, datert 30.04.2025, om endring av krav i tillatelse om asfaltert dekke for mellomlagring av emballert restavfallsbunter på etappe II på Dalborgmarka.

Bakgrunn

Horisont Miljøpark IKS (heretter Horisont) søker om endring av krav i tillatelse om asfaltert dekke til mellomlagring av emballert restavfallsbunter. Bedriftens tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven setter en øvre grense for mengde emballert restavfall, brenselsfraksjon (RDF), som er 3000 tonn med en lagringstid på inntil 10 måneder. Tillatelsen setter krav om lagring på minimum asfaltert dekke. Bakgrunnen for behovet for mellomlagring er for å kunne tilpasse leveranser av energibærende avfall til forbrenningsanlegg.

Hos Horisont er det kun ett område ved anlegget som tilfredsstillt kravet om asfaltert dekke. Lagring av RDF-baller på dette området er risikovurdert. Denne risikovurderingen konkluderer med at en sekundærbrann ved lagring av RDF-baller til nærliggende omlastningshall er sannsynlig. I tillegg viser risikovurderingen at plassering av RDF-baller på dette området øker sannsynligheten for at fauna kan penetrere emballeringen og at risiko for skade på ballene ved påkjørsel i forbindelse med lasting og lossing tilknyttet omlastningshallen er til stede. Dette er bakgrunnen for at virksomheten nå ønsker å flytte mellomlagringen av RDF-baller til et annet område.

Horisont mener at kravet om asfaltert dekke bør kunne avvikes så lenge restavfallet er tilfredsstillende pakket inn i plast og så lenge miljøfaktoren er akseptabel. Dette vil innebære å tilpasse antall lag med plast per RDF-ball under produksjon/emballering, lagre RDF-ballene stående i høyde der antall lag plast er mektigst, ha ettersyn med å tette eventuelle hull og lagre RDF-ballene med tanke på å redusere overflate mot øvrig miljø. I tillegg vil Horisont etablere rutiner for systematisk dronekjøring for å avdekke hull og andre skader på RDF-ballene.

Horisont har risikovurdert lagring av RDF-baller uten asfaltdekke på området, etappe II på Dalborgmarka. Grusdekket på dette området skal opparbeides slik at dette blir et flatt og tilpasset underlag for RDF-baller. Hovedfokus i risikovurderingen var risiko for forsøpling og utlekking av forurenset vann fra punkterte RDF-baller, samt mulige konsekvenser for miljø, drift og omdømme.

Statsforvalterens vurdering

Ifølge Miljødirektoratets veiledning bør restavfall lagres på et tett dekke, som asfalt eller betong, for å forhindre at forurensende stoffer lekker ut i grunnen¹. Hvis dette kravet skal kunne avvikes, forventer vi at virksomheten gjør en grundig risikovurdering når lagring av denne avfallsfraksjonen blir vurdert under andre forutsetninger.

Horisont beskriver i risikovurderingen som dere har utført at både lekkasjer og forsøpling fra RDF-ballene vil ha utgangspunkt i at det går hull på emballasjen under håndtering eller mellomlagring. Dette er forhold som virksomheten har god erfaring med gjennom mellomlagringsmåten på asfalt som fram til nå har vært praksis på anlegget. I tillegg har Horisont basert sine vurderinger på tilgjengelig litteratur rundt risikoforholdene som virksomheten har kartlagt.

I risikovurderingen har virksomheten vurdert følgende forhold:

- Skade på PDF-ballene under produksjon
- Forvitring i sollys
- Kjemisk forvitring
- Fysisk skade under mellomlagring
- Skader påført av skadedyr
- Skader på emballasjen fra losseutstyr uten at dette oppdages

I tillegg oversendte Horisont den 08.05.2025 etter tilbakemelding fra oss på den oversendte risikovurderingen en redegjørelse for eventuelle skader på emballasje og eventuell fare for lekkasje ved frost og opptining.

Risikoreducerende tiltak som allerede er etablert ved mellomlagring av RDF-baller for å hindre lekkasje er type kvalitet på plastemballasjen og antall lag plast i emballeringen. I tillegg lagres de sylindriske RDF-ballene på høykant fordi vann drenerer mot bunnen i ballene. Overflaten for lekkasje blir på den måten minst mulig.

Vurderingene som er gjort viser at punktering av emballasjen er til stede og dermed er det fare for både forsøpling og lekkasje. Videre vurderes det at «konsekvensene kan begrenses gjennom hyppig ettersyn og rask håndtering av skader». Risikovurderingen beskriver at «I forbindelse med driften av mellomlageret skal det etableres en instruks som tilsier minimum ettersyn av lageret annen hver

¹ [Avfallstyper - miljodirektoratet.no](https://www.miljodirektoratet.no/tema/avfall/avfallstyper)

dag og alltid ved oppstart på mandager og etter helligdager som jul og påske. I tillegg skal det gjennomføres overflyvning med drone.»

Statsforvalteren vurderer at Horisont har gjort en tilstrekkelig risikovurdering av mellomlagring av restavfallsbunter på opparbeidet grusdekke. Vi forutsetter at risikoreducerende tiltak som er beskrevet i søknaden, er rutiner som blir etablert. På bakgrunn av den gjennomførte risikovurderingen, avbøtende tiltak og rutinene som vil bli etablert for ettersyn og oppfølging når punkterte RDF-baller blir oppdaget, mener vi at det er forsvarlig at Horisont kan mellomlagre inntil 3000 tonn emballert restavfall i inntil 10 måneder på et opparbeidet grusdekke.

Vedtak

Statsforvalteren i Innlandet vedtar å endre krav i tillatelse for Horisont Miljøpark IKS om asfaltert dekke til mellomlagring av emballert restavfallsbunter til at dette kan skje på opparbeidet grusdekke. Denne endringen er gitt med hjemmel i lov om vern mot forurensninger og avfall (forurensningsloven) §§ 11 og 18 punkt 4 og 5. Øvre grense for mengde emballert restavfall, brenselsfraksjon, er 3000 tonn med en lagringstid på inntil 10 måneder. Oppdatert tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven er vedlagt dette brevet.

Mellomlagring av emballert restavfallsbunter bør som hovedregel skje på minimum asfaltert dekke. At vi tillater denne endringen om at dette likevel kan skje på opparbeidet grusdekke basert på en risikovurdering, utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av at forurensning inntreffer, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Varsel om gebyr

Horisont Miljøpark IKS skal betale gebyr for behandling av søknaden, jf. forurensningsforskriften §§ 39-3 og 39-4.

Vi varsler at vi kommer til å vedta gebyrsats 8 i henhold til § 39-4 i forskriften. Dette tilsvarer et gebyr på kr 13 600,-. Hvis dere har kommentarer til varselet om fastsettelse av gebyrsats, må dere sende dette til Statsforvalteren i Innlandet innen 2 uker, jf. lov om behandlingsmåter i forvaltningssaker (forvaltningslova) § 16.

Klageadgang

Horisont Miljøpark IKS og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket. En klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram. Klagefristen er tre uker fra dette brevet er mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren i Innlandet.

Med hilsen

Tore Pedersen (e.f.)

Mona Hårstadhaugen Fonstad

avdelingsdirektør

seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Horisont Miljøpark IKS

HORISONT MILJØPARK IKS
Postboks 113
2807 HUNNDALEN

Saksbehandler, innvalgstelefon

Stein Egil Granli, 61 26 60 77

Endring av tillatelse etter forurensningsloven for Horisont Miljøpark IKS

Horisont Miljøpark IKS har fått innvilget søknad om endring av tillatelse etter forurensningsloven.

Ny tillatelse for Horisont som ble vedtatt 18.01.2023, er på bakgrunn av søknader fra Horisont endret. Endringene gjelder frister for innrapportering av pålagte utredninger og for lagringstid for restavfall.

Horisont Miljøpark IKS skal betale kroner 11200,- i gebyr for behandling av søknadene.

Vi viser til søknader fra Horisont om endringer i av tillatelse etter forurensningsloven som ble gitt 18.01.2023. Vi mottak søknad datert 25.01.2023 om utsettelse av frister knyttet til utredninger og søknad datert 27.03.2023 om endring av tillatelsens vilkår om lagringstid for restavfall.

Informasjon om saken

Vi har tidligere oversendt vedtak om endring av frister for utredninger, med henvisning til brev av 09.02.2023. Behandling av søknaden av 25.01.2023 resulterte i at vi fattet vedtak om nye frister for innrapportering til Statsforvalteren og med følgende nye frister:

Vilkår	Henvisning til tillatelsen	Ny frist
Utredning av utslipp av prioriterte miljøgifter	Punkt 14.1	01.04.2024.
Utarbeidelse av vurderingsgrenser for sivevann fra Dalborgmarka deponi	Punkt 14.2	01.09.2023.
Utredning av påslipp av sivevann til kommunalt renseanlegg	Punkt 14.3	01.07.2023.

I tillegg har vi mottatt enda en søknad fra Horisont av 27.03.2023, om behov for lengre lagringstid for restavfall. Horisont oppgir at bakgrunnen for søknaden er et ønske om optimalisering av energifraksjon levert i samsvar med fyringssesongen.

Horisont viser til at det opprinnelige vilkåret i tillatelsen om lagringstid for restavfall (en måned) fra deres side var ansett som tilstrekkelig for en optimal drift og transport. I ettertid har imidlertid Horisont mottatt henvendelse fra Eidsiva Trehørningen energisentral, om å bidra til en optimalisering av energiproduksjonen, slik at levering av energibærer kan samsvare med behovet for fjernvarme. Dette innebærer at mellomlagring av ferdig fraksjon må konserveres i form av pressing og emballering i plastballer og lagres over et lengre tidsrom hos Horisont.

Det vises til et behov for mellomlagring av maksimalt 3000 tonn ferdig brensel/fraksjon i plastballer. Dette vil sannsynligvis kunne redusere behovet for mellomlagring av kvernet restavfall som ikke er emballert noe som etter Horisont sin vurdering vil redusere risikoen for varmegang og brann i avfallet. For tilstrekkelig fleksibilitet er det ønskelig at lagringstiden for nevnte fraksjon kan være inntil 10 måneder.

Statsforvalterens vurdering og konklusjon

Vi tar til etterretning at det har oppstått behov for lagringstid for kvernet restavfall utover det som ble regulert i ny tillatelse for Horisont 18.01.2023. Lagringstiden for avfallsfraksjonen ble i ny tillatelse satt til maksimalt en måned. Vurderinger som lagt til grunn for den forholdsvis korte lagringstiden, er risikoforhold knyttet til fare for brann og at mengden avfall bør holdes lav med tanke på miljøkonsekvenser som vil oppstå dersom lagret avfall begynner å brenne. I tillegg kan restavfall være en kilde til miljøulemper mht ulike skadedyr og insekter, særlig dersom det er matrester og annet vårorganisk avfall iblandet restavfallet. Behovet for raskt omløp i avfallstyper er også et argument for å holde lagerbeholdning av både restavfall og annet avfall på et begrenset nivå.

For å kunne akseptere lengre lagringstid forutsettes at Horisont Miljøpark IKS har gjennomført flere avklaringer; Det må foreligge en grundig miljørisikovurdering som underbygger at økt lagringstid er forsvarlig, både med hensyn på risiko for brann, eventuell fare for avrenning og andre ulemper som kan oppstå. Selve emballeringen av avfallet må være så solid at fugler og eventuelt andre skadedyr ikke kommer til avfallet.

Videre må det finnes tilstrekkelig areal for forsvarlig lagring, og lagringen må foregå slik at det blir mulighet å gjennomføre slukking av brann dersom det skulle oppstå varmgang eller på annen måte begynner å brenne i avfallet. Ellers viser vi til at all lagring av emballert restavfall skal skje på dekke i tråd med tillatelsen, med henvisning til punkt 9.2.2 tabell 5, *Mengder, lagringstider, lagrings- og behandlingssted for avfall utover deponi*. Minimumskrav til lagring av emballert restavfall er asfaltert dekke.

Isolert sett kan vi støtte en vurdering om at levering av brensel til fyringsanlegg bør skje i takt med behovet i fyringssesongen. Det er også hensiktsmessig at avfallet blir lagret på egnet sted der forholdet til ytre miljø er godt ivaretatt og eventuell forurenset avrenning, lukt mv blir ivaretatt. Slik sett kan det være hensiktsmessig at avfallet lagres på Dalborgmarka, mot at det må omsøkes en ny lagringsplass for dette avfallet ved Trehørningen eller annet sted. Statsforvalteren vurderer at det vil være forsvarlig å innvilge søknad om lengre lagringstid for restavfall, under forutsetning av at Horisont foretar nødvendige vurderinger som nevnt ovenfor. Vi går derfor inn for å innvilge søknaden om lagringstid på inntil 10 måneder for restavfall, men oppfordrer samtidig til at lagerbeholdning og lagringstid for emballert restavfall likevel holdes så lav som mulig.

Det må regnes med at forholdet vil bli kontrollert ved framtidige tilsyn på anlegget. Det må tas høyde for at det kan komme vurderinger om eventuelle innskjerpinger rundt vilkår om lagring av denne avfallsfraksjonen.

Justering av tillatelsens punkt 10.10, ang. vilkår om innhenting nedbørsdata:

I forbindelse med arbeidet med ny tillatelse for Horisont Miljøpark IKS, har det vært dialog mellom Horisont og Statsforvalteren om punkt 10.10 siste avsnitt, som gjelder innhenting av nedbørsdata. Lokale nedbørsdata er vesentlige for bl.a. å utarbeide vannbalanseregnskap for deponiet på Dalborgmarka. Vilkåret i punkt 10.10 har innledningsvis vært at nedbørsdata skulle innhentes på deponiet. Horisont har argumentert for at det bør være forsvarlig å benytte data fra nærliggende værstasjoner for beregning av nedbørsdata for Dalborgmarka.

Statsforvalteren understreker viktigheten av å innhente best mulige nedbørsdata med hensyn på deponiet, for å ha kunnskap om tilførsel av eksternt vann og for å sikre kunne lage et vannbalanseregnskap.

Vedtak

Statsforvalteren innvilger søknad Horisont Miljøpark IKS om lengre lagringstid for emballert restavfall. Hjemmel for vedtaket er forurensningsloven § 11, jf. §§ 16 og 29.

Vedtaket i saken er ikke forhåndsvarslet, jf. forurensningsforskriften § 36-9 første ledd bokstav c og § 36-9 andre ledd bokstav b.

Endret tillatelsesdokument med krav og vilkår ligger vedlagt.

Vedtak om gebyr

I samsvar med forurensningsforskriftens § 39-3 til § 39-8 skal den ansvarlige for virksomheten betale gebyr til statskassen for forurensningsmyndighetens saksbehandling og kontrolltiltak. Gebyret skal samlet sett ikke overstige forurensningsmyndighetens kostnader ved saksbehandlingen eller kontrollen.

Horisont Miljøpark IKS skal betale gebyr for Statsforvalterens saksbehandling. Gebyrsats ble varslet i brev av 09.02.2023. Vi har ikke mottatt merknader til dette varselet. Med bakgrunn i mer ressursbruk grunnet behandling av to søknader har vi besluttet å øke gebyret til kroner 11 200,- som tilsvarer gebyrsats 8. Vedtaket om gebyr er gjort med hjemmel i forurensningsforskriften §§ 39-3 og 39-4.

Horisont Miljøpark IKS og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket og gebyrsatsen, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram. Klagefristen er tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren i Innlandet. Klageinstans er Miljødirektoratet.

Med hilsen

Tore Pedersen (e.f.)
avdelingsdirektør

Stein Egil Granli
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Horisont Miljøpark IKS

Kopi til:

Gjøvik kommune

Postboks 630

2810

GJØVIK

HORISONT MILJØPARK IKS
Postboks 113
2807 HUNNDALEN

Saksbehandler, innvalgstelefon

Stein Egil Granli, 61 26 60 77

Vedtak om ny tillatelse etter forurensningsloven for Horisont Miljøpark IKS

Horisont Miljøpark IKS får ny tillatelse etter forurensningsloven.

Tillatelsen gjelder for drift av deponi kategori 2, for ordinært avfall og for forurensning fra mellomlagring, håndtering og behandling av en rekke avfallstyper på Dalborgmarka i Hunndalen i Gjøvik kommune. Driften ved Horisont sine miljøstasjoner i regionen omfattes også av tillatelsen.

Vi viser til søknad datert 05. oktober 2021 og tilleggsopplysninger sendt i flere forsendelser inkludert merknader til utkast til ny tillatelse mottatt 19. desember 2022.

Vedtak

Statsforvalteren gir Horisont Miljøpark IKS tillatelse til forurensende virksomhet. Tillatelsen med krav og vilkår ligger vedlagt. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. §§ 16 og 29, og avfallsforskriften §§ 9-7 og 11-6.

Horisont Miljøpark IKS skal betale et gebyr for Statsforvalterens saksbehandling. Gebyrsats ble varslet i brev av 05.12.2022. Vi har ikke mottatt merknader til varselet. Gebyret fastsettes til kroner 105 000,- som tilsvarer gebyrsats 4. Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften § 39-4.

Frister

Innen 01. april 2023 skal Horisont Miljøpark IKS oversende følgende til Statsforvalteren:

- Utredning av utslipp av prioriterte miljøgifter
- Utarbeidelse av vurderingsgrenser for sigevann fra Dalborgmarka deponi
- Utredning av påslipp av sigevann til kommunalt renseanlegg
- Tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann [trinn 1 – 3]

I tillegg skal bedriften hvert år innen 1. mars sende inn årsrapport til forurensningsmyndigheten via Altinn.

Bakgrunn

EUs industriutslippsdirektiv (IED) skal bidra til å redusere forurensning og å gi like konkurransevilkår for europeisk industri. BAT-konklusjoner for avfallsbehandling og grenseverdier i form av BAT-AEL (BAT-associated emission levels) ble vedtatt 10. august 2018 og skulle gjøres gjeldende i Norge innen 10. august 2022. Alle anlegg og bedrifter som er omfattet skal ha oppdaterte tillatelser med hensyn på dette. Det er lagrings- og eventuelt behandlingskapasiteten ved det enkelte anlegg eller virksomhet, som avgjør om en avfallsvirksomhet er omfattet av BAT-konklusjonene. Horisont Miljøpark IKS er omfattet av BAT-konklusjoner for avfallsbehandling med bakgrunn i kapasitet for lagring og behandling av farlig avfall og kapasitet for gjenvinning, eller en blanding av gjenvinning og sluttbehandling av ordinært avfall. For Horisont sin virksomhet på Dalborgmarka er det fastsatt BAT-AEL for direkte utslipp av forurenset vann fra arealer der det utføres behandling og lagring av avfall, med henvisning til tillatelsens tabell 2. Fastsetting av BAT-AEL utslippsgrenser innebærer at bedriften skal overholde de aktuelle konsentrasjonene til enhver tid.

Statsforvalteren har også hjemmel i forurensningsloven § 18 andre ledd til å foreta endringer i tillatelser som er eldre enn 10 år. Bedriftens tidligere tillatelse er fra 2009, og hadde behov for oppdatering og revidering på flere områder.

Søknaden fra Horisont Miljøpark IKS har ikke vært på offentlig høring. Bakgrunnen for vurderingen er at driften på Dalborgmarka er godt regulert og ny omsøkt aktivitet innebærer ikke vesentlige endringer av driften på anlegget. Gjøvik kommune har fått tilsendt kopi av utkast til ny tillatelse, men det er ikke mottatt merknader til utkastet fra kommunen.

Statsforvalterens vurdering og begrunnelse for vedtaket

Statsforvalteren har etter en samlet vurdering besluttet å gi ny tillatelse til forurensende aktivitet på anlegg som driftes av Horisont Miljøpark IKS, jf. forurensningsloven § 11. Ved avgjørelsen av om tillatelsen skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, har vi lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Vi har også vurdert om forurensningene er akseptable sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2. Vi har vurdert om aktiviteten vil kunne vanskeliggjøre oppnåelsen av vannforskriftens miljømål, jf. denne forskriften § 4 til § 6. En nærmere begrunnelse for tillatelsen følger nedenfor.

Regelverk

Forurensningsloven

Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til forurensende virksomhet skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket ellers vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad den omsøkte virksomheten er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

Avfallsforskriften

Avfallsforskriften kapittel 9 gir bestemmelser som skal sikre at deponering av avfall skjer på en forsvarlig og kontrollert måte slik at skadevirkninger på miljøet og menneskers helse forebygges eller reduseres så langt det er mulig. Forskriften fastsetter videre vilkår for håndtering av farlig avfall.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalterens

myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om blant annet kunnskapsgrunnlag, føre var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Statsforvalteren treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Vannforskriften

Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2021 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10. Vannforekomstene skal forbedres og gjenopprettes slik at de har minst god tilstand skal beskyttes mot forringelse (gjelder også vannforekomster som har svært god tilstand).

Forurensningsforskriften kapittel 36

EUs industriutslippsdirektiv (IED) er tatt inn i norsk rett blant annet i forurensningsforskriften kapittel 36 med vedlegg. Dette innebærer at Statsforvalteren skal sørge for at bedrifter med tillatelse til forurensende virksomhet bruker beste tilgjengelige teknikker (BAT) i den aktuelle bransjen og minst oppnår tilhørende utslippsnivåer (BAT-AEL).

Nasjonalt prioriterte stoffer

Norge har et mål om å kontinuerlig redusere utslipp av nasjonalt prioriterte stoffer (se vedlegg 1 i tillatelsen) slik at utslipp av slike stoffer er stanset innen 2020.

Tilstand i vannforekomstene

Resipienter for utslipp fra virksomheten til Horisont Miljøpark er som nevnt Hunnselva og Mjøsa. Vi har gjennomgått status på tilstanden i vannforekomstene og vurdert oppfølgende tiltak og behov for utredninger fra Horisont på bakgrunn av dette.

Hunnselva:

I Vann-nett går det fram at nedre deler av vannforekomsten har dårlig økologisk tilstand og udefinert kjemisk tilstand. Vassdraget er sterkt modifisert og påvirket av ulike fysiske tiltak. Vannforekomsten har betydelig tilførsel av vann av ulike forurensningsgrad fra en rekke virksomheter og aktiviteter, spesielt i elvas nedre deler. Av registrerte påvirkninger er punktutslipp fra søppelfylling, diffus avrenning fra fulldyrket mark og fra byer/tettsteder, fra spredt bebyggelse, punktutslipp fra renseanlegg og fra industri. Det er foreslått en rekke tiltak for å bedre tilstanden i vannforekomsten (vann-nett.no dato 8.8.2021) bl.a. regulering av industrielle utslipp og utslipp med høyt næringsinnhold.

Mjøsa:

Vannforekomst Mjøsa er godt undersøkt og har god økologisk tilstand. Det er påvist økte mengder i visse deler av vannforekomsten. Utslipp av nitrogen lokalt har begrenset effekt i Mjøsa, men det er pekt på at nitrogen-tilførselen i Mjøsa kan ha negative effekter i Oslofjorden. Det er observert at nitrogen oppkonsentreres mot utløpet ved Minnesund.

Det nasjonale miljøkvalitetsmålet for Mjøsa er at innsjøen skal være en lavproduktiv (oligotrof) klarvannssjø i så nært samsvar som mulig med naturgitt produksjonspotensial og biodiversitet. Det er også et mål at det opprettholdes en økologisk tilstand. Det er dermed viktig med fokus på tiltak for å redusere tilførsler av næringsstoffer.

Beskrivelse av bedriften og aktiviteten

Horisont Miljøpark IKS driver virksomhet på et bredt område innenfor avfallssektoren. På Dalborgmark i Hunndalen er aktivt deponi kategori 2 for ordinært avfall. I tillegg pågår etterdrift av

avsluttende deponiområder på Dalborgmark og på Nygård deponi. Horisont har skissert planer for utvikling av nytt deponietappe på Dalborgmark, men som vil bli fulgt opp i egen sak. Deponidriften og øvrig aktivitet følges opp gjennom et program for vann- og miljøovervåking. Vannstrømmer fra Dalborgmark, herunder også sigevann fra deponi, ledes til direkte eller indirekte utslipp til resipient. Forenklet kan man si at sigevann fra deponiområder ledes til Rambekk renseanlegg og videre utslipp til Mjøsa, men andre vannstrømmer ledes til overvannsledning for direkte utslipp til Hunnselva. Tillatelsen omfatter også aktiviteten på øvrige miljøstasjoner i regionen som driftes av Horisont.

Statsforvalteren har i arbeidet med utforming av ny tillatelse sett behov for å sette økt fokus på oppfølging og håndtering av ulike vannstrømmer fra forurensende aktivitet. Bedriften skal derfor gjennomføre flere utredninger som skal danne grunnlag for å sikre miljømessig forsvarlige utslipp. Utredningene gjelder bl.a. prioriterte miljøgifter med henvisning til tillatelsens vedlegg 1 og utredning av påslipp av sigevann til kommunalt renseanlegg. Videre skal det utarbeides vurderingsgrenser for utslipp av sigevann fra deponi. På bakgrunn av resultatene skal Horisont bl.a. etablere anlegg for rensing av sigevann før videre utslipp. Det er forventet at renseløsning for sigevann også skal håndtere sigevannssediment. Samlet sett skal dette bidra til en betydelig reduksjon i utslipp av ulike miljøgifter og næringsstoffer til resipientene, herunder også nitrogentilførsel. I tillatelsen er det signalisert at Statsforvalteren kan, på bakgrunn av ny informasjon, innføre strengere utslippskrav og evt. fastsetter konkrete utslippsgrenser for sigevann.

I ny tillatelse er det videre en innskjerping av krav til dekker der ulik aktivitet skal foregå. Aktiviteter med høyt forurensningspotensial skal i hovedsak skje på tette dekker og ev. sammen med klimavern, mens aktiviteter med mer begrenset potensial for forurensning kan skje på asfalterte dekker. Et gjennomgående vilkår er at avrenning fra lagring og behandling av avfall skal samles opp og renses ved behov. Dette innebærer at bedriften må sørge for å ha kontroll på og dokumentere innholdet i ulike vannstrømmer.

Saksgang og korrespondanse i saken

Statsforvalteren behandler søknader i samsvar med forurensningsforskriften kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven. Søknaden fra Horisont Miljøpark IKS er datert 05.10.2021.

Følgende hovedpunkter for korrespondansen i saken:

- Varsel om pålegg om bedriftens vurdering av BAT konklusjoner 20.09.2019
- Pålegg om vurderinger av BAT konklusjoner 10.12.2019
- Opplysninger fra bedriften om IED og BAT avfall 27.12.2019
- Søknad fra Horisont Miljøpark IKS om tillatelse etter forurensningsloven 05.10.2021
- Oversendelse av utkast til tillatelse og varsel om vedtak 05.12.2022
- Merknader fra bedriften til utkast til tillatelse 19.12.2022

Horisont Miljøpark IKS har fra tidligere flere tillatelser etter forurensningsloven for ulik forurensende aktivitet. Dette omfatter følgende:

- Tillatelse til mottak, håndtering og deponering av avfall for GLT Avfall IKS 21.12.2009
- Tillatelse til behandling av biologisk nedbrytbart avfall i biocelle hos GLT-avfall i Dalborgmarka i Gjøvik 21.10.2009
- Tillatelse til etablering av nytt areal for lagring av returtrevirke og hageavfall på Dalborgmarka, og etablering av anlegg for håndtering av overvann 22.06.2016
- Tillatelse til kverning av impregnert trevirke – Horisont Miljøpark IKS 16.03.2021

Ovenstående tillatelser etter forurensningsloven blir opphevet i forbindelse med vedtak om ny samlet tillatelse for bedriften. Driften av disse aktivitetene og anleggene inngår dermed i ny tillatelse med tilhørende vilkår for drift og miljøovervåking mv.

Ny aktivitet som har blitt omsøkt på Dalborgmarka de senere år kan nevnes sortering av lettere forurensede masser, behandling av bunnaske fra forbrenningsanlegg og kverning av impregnert trevirke. Kverning av impregnert avfall innebærer behandling av farlig avfall og myndigheten for behandling av søknader om behandling av impregnert treverk i ganske nylig delegert til Statsforvalteren gjennom avfallsforskriften § 11-16.

Horisont har i søknad av 05.10.2021 søkt om å videreføre sortering av lettere forurensede masser. Det ble gitt tillatelse til gjennomføring av pilotprosjekt for sortering av lettere forurensede masser i 2021. Vi vurderer at resultatene fra prosjektet er tilfredsstillende mht å akseptere videreføring av slik massesortering, men gjennomføringen skal kun foregå under visse forutsetninger. Et vesentlig forhold som må følges opp av bedriften er å hindre spredning av forurensning som en konsekvens av sorteringen. Samtidig er det lagt vekt på at utsorteringen kan bidra til økt gjenbruk av rene masser og samtidig redusere mengden masser som blir deponert.

Forhåndsvarsel om vedtak og gebyrsats

Ny tillatelse for Horisont Miljøpark er som nevnt ikke sendt på offentlig høring. Det ble gjennomført en forenklet høring med kommunen i saken i forbindelse med varsling av vedtak i saken. I forbindelse med varsling av vedtak fikk vi merknader fra bedriften i epost av 19.12.2022. Merknadene gikk først og fremst på behov for avklaringer rundt forståelse av vilkår knyttet til driften på Dalborgmarka og definisjon av enkelte begreper. Statsforvalteren har vurdert innspillene og det er gjort noen mindre korrigeringer i tillatelsen på grunnlag av merknadene.

Vi har ikke mottatt merknader til varslet gebyrsats.

Klageadgang

Horisont Miljøpark IKS og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket og gebyrsatsen, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram.

Klagefristen er tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren i Innlandet. Klageinstans er Miljødirektoratet.

Med hilsen

Tore Pedersen (e.f.)
avdelingsdirektør

Stein Egil Granli
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Horisont Miljøpark IKS

Kopi til: